TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! ——— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

VAPAUS

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

No. 18 — 1924 | Lauantaina, helmikuun 9 p. — Sat. Feb. 9. | VIII Vuosik. - Vol. VIII

Kuulumisia maapallon eri kolkilta

Berni. — Venäjän neuvostohallitus on ilmottanut kansojen liitolle, että se suostuu sille tehtyyn esitykseen, koskeva osanottoa kansojen liiton johdolla pidettäviin neuvotteluihin merivoimien supistamisesta. Neuvottelut on määrä pitää Roomassa tämän kuun 14 päivänä.

Montreal. — Nova Scotian hiilenkaivajain ja British Empire teräsyhtiön väliset neuvottelut ovat viimeisi annettujen tietojen mukaan raueneet tyhjiin.

Jerusalem. — Zionistien paikallinen toimeenpaneva komitea ilmottaa, että amerikalainen Standrad öljy-yhtiö on tehnyt öjylöydön Hebronin läpuolella Palestiinassa.

Prince Albert, Sask. — Mrs. Katherine Tratch tuomittiin täkäläisellä oikeustalolla käydyssä oikeuden istunnossa hirtettäväksi syytettynä miehensä murhaamisesta kotonaan Fish Creekin piirissä. Hirttäminen tullaan toimittamaan toukokuun 20 päivänä.

Moskova. — Maxim Litvinoff on ilmottanut, että Italian hallitus tulee tunnustamaan neuvostovallan muutaman päivän sisällä. Mussolini on ilmottanut olevansa valmis allekirjottamaan sopimuksen heti, mutta Roomassa oleva Venäjän lähetystö on halunnut vielä neuvotella sopimuksen yksityiskohdista neuvostohallituksen virkailijain kanssa.

Mexico City. — Sotatoimiston tiedotuksen mukaan vallankumouksellisten poistuminen Vera Cruzista merkitsee Mexicon kapinaliikkeen täydellistä luhistumista, joten hallituspiireissä pidetään kapinaa asiallisesti päättyneenä.

Lontoo. — Luotettavista piireistä annettujen tietojen mukaan Lloyd George on Yhdysvaltain entisen presidentin Wilsonin kuoleman johdosta antamansa lausunnon yhteydessä paljastanut, että silloin kun hän oli Lontoossa Versaillesin rauhankonferenssin aikana taistelemassa valtijoillisia vihollisiaan vastaan, niin presidentti Wilson ja Ranskan pääministeri Clemenceau solmisivat salaisen sopimuksen, jonka kautta liittolaiset tekivät päätöksen Ruhrin valtaamisesta.

Canadakin suree Wilsonin kuolemaa

Ottawa. — Pääministeri King on antanut määräyksen lipun laskemisesta puolitankoon kaikissa hallituksen rakennuksissa ympäri Canadaa Yhdysvaltain entisen presidentin Wilsonin muistolle.

Anatole Francen tila kriitillinen

Pariisi. — Kuuluisan ranskalaisen kirjailijan Anatolen Francen sairaus on muuttunut viime päivinä yhä huolestuttavammaksi. Hän potee sydämen heikkoudesta ja lisäksi veren paineesta. France on sairautensa takia ollut pakotettu pysyttelemään tarkasti huoneessaan viimeiset kolme viikkoa.

Viisi saanut surmansa räjähdyksessä

Princeton, Ky. — Viisi työläistä sai surmansa räjähdyksessä, mikä tuhosi osan Crider Rolling Mill yhtiön tehtaasta, joka sijaitsee noin seitsemän mailin päässä tästä kaupungista.

Lontoo. — Viimeisen viikon kuluessa on työttömäin lukumäärä Englannissa lisääntynyt noin 70,000:lla, johtuen siitä, että äskeiseen rautatietyöläisten ja lämmittäjäin lakkoon osalliset ovat myöskin luetut työttömäin joukkoon.

Taistelu työajan pidentämistä vastaan Saksassa

Katkerat työtaistelut työnantajien pyrkimysten johdosta pidentää työaikaa jatkuvat edelleen eri puolilla Saksaa. Kaliteollisuudessa Neuhosissa toimeenpannun sulun johdosta syntyi siellä levottomuuksia, joita asettamaan lähteneet poliisit riisuttiin aseista. Paikalle on lähetetty osasto maanpuolustusjoukkoja palauttamaan järjestystä. Valtakunnanhallituksen sovintoneuvosto on työnantajien ja työntekijäin edustajain suostumuksella palauttanut koko kaliteollisuuden ennen sotaa vallinneen työajan.

Dusseldorfissa on jo pitemmän aikaa jatkunut rettelöä metallityöalalla 10-tuntisen työpäivän palauttamisen johdosta. Tehdaslaitokset ovat seisauksissa ja noin 30,000 miestä työttömänä. Selkkaus ei ole levinnyt Dusseldorfin piiriä laajemmalle eikä koske muuta Ruhrin aluetta, missä tehtaat nykyään ovat käynnissä.

Intian itsehallinnon kannattajat riemuissaan

Bombay, Intia. — Intian itsenäisyystaistelun johtomiehen Mohandas Gandhin vapauttaminen on herättänyt suurta riemua Intian väestön keskuudessa kautta maan. Gandhin vapaaksi laskemista ilman ehtoja pidetään merkkinä siitä, että hallitus tulee hellittämään ohjakkaita itsenäisyystaistelijain vainoamisessa.

Delhistä saapuneissa tiedonannoissa kerrotaan, että swarajistien, eli Intian itsehallinnon vaatimukset Intian hallitusasioiden uudestaan järjestämisestä tulevat neuvottelun alaiseksi mahdollisesti jo tällä viikolla. Swaratistien kerrotaan antaneen hallitukselle kuukauden aikaa heidän vaatimuksiinsa myöntymiseen. Siinä tapauksessa jos hallitus ei taivu heidän vaatimuksiinsa, tulevat swaratistit kieltämään sitä kannatuksensa sekä yleensä jarruttamaan hallituksen toimintaa.

Canadan hopeatuotanto

Toronto. — Canadan viime vuotinen hopeatuotanto arvioidaan 18,531,430 unssiksi, jonka arvo dollareissa on noin 12,570,750. Ontariossa tuotettiin enemmän hopeaa kuin missään toisessa maakunnassa. Ontarion hopeatuotanto oli 10,411,900 unssia, jonka arvo nousee 7,300,305 dollariin. British Columbia oli toisella sijalla, tuottaen 7,105,957 unssia, eli 4,382,384 dollarin arvosta. Seuraava oli Yukon, jonka hopeatuotanto nousi 663,493 unssiin, eli 447,997 dollariin. Nova Scotiassa tuotettiin 56 unssia, eli 58 dollarin arvosta hopeaa ja Manitobassa kaksikymmentä unssia, 14 dollarin arvosta.

Hiilenkaivajat jatkavat neuvotteluja

Montreal. — Hiilenkaivajain järjestön ja British Empire teräsyhtiön edustajat, jotka ovat kokoontuneet tänne jatkamaan neuvotteluja Nova Scotiassa käynnissä olevan lakon sopimisesta, eivät ole vielä päässeet ratkaisevaan tulokseen. Kummankaan puolen edustajat eivät ole suostuneet antamaan julkisuuteen tietoja neuvottelujen kehittymisestä.

Kiinalaisen hirttäminen lykkäytetty

Vancouver. — Chong Sam Bow nimisen kiinalaisen hirttäminen, jonka piti tapahtua täällä keskiviikkona, on siirretty ylioikeuden tuomarin Gregoryn määräyksestä ja tuomitun lakimiehen anomuksesta tuonnemmaksi. Mainittu kiinalainen on tuomittu hirtettäväksi erään J. C. Jones nimisen sähkötyöläisen murhasta. Tuomitulle on anottu myöskin armahdusta Canadan hallitukselta, mutta mikäli Ottawasta tiedotetaan, ei armahdukseen ole suostuttu.

Salaisen diplomatian jäliltä

Wieni. — Salainen sopimus, jonka olemassaolosta on juuri saatu tietää vaikutusvaltaisista lähteistä Jugo-Slaviasta, oli mahdollisesti vaikuttamassa siihen, että Belgraden hallitus alistui Fiumen kysymyksessä Italian asettamiin ehtoihin.

Itävaltalaisten hyökättyä ensikerrn Serbiaan v. 1914 Jugo-Slavian pääministeri Pasitch esitti Italialle hyökkäysliiton perustamista ja tunnusti Italian oikeudet Fiumeen. Tämä sopimus esitettiin Lontoossa käydyissä neuvotteluissa, jolloin Englanti ja Ranska tunnusti sen. Sopimusta ei saatu hyväksytyksi rauhankonferenssissa Yhdysvaltain presidentin Wilsonin vastustuksen takia, mutta jäi aseeksi Italialle ja pääministeri Mussolini epäilemättä käytti sitä viimeisessä neuvottelussa, jossa Jugo-Slavia antoi Mussolinille perään.

Toistakymmentätuhatta Leninin surujuhlassa New Yorkissa

New York. — Yli viisitoistatuhatta henkeä oli kokoontunut Madison Square Gardenissa viime maanantai iltana pidettyyn joukkokokoukseen, joka oli järjestetty Venäjän neuvostohallituksen entisen pääministerin tov. Leninin muistolle. Nuoret naiset olivat puetut punaisiin puseroihin ja melkein kaikki kantoi punaisia nauhoja. Punaisten lippujen kantaminen oli viranomaisten toimesta kielletty. Viisi kapteenia, viisikymmentä poliisikersanttia ja neljäsataa tavallista poliisia oli varattu viranomaisten toimesta paikalle, mutta turhaan, sillä minkäänlaista epäjärjestystä ei syntynyt.

Hirvittävä kaivosmurha Minnesotassa

Crosby, Minn. — Neljäkymmentä kaksi kaivostyöläistä hukkui Milford rautakaivoksessa viime tiistaina, kun kaivoksen lähellä olevan pienen järven pohja yhtäkkiä puhkesi ja kaivos täyttyi vedellä viidentoista minuutin kuluessa.

Ainoastaan seitsemän 49 kaivoksessa olleesta miehestä ehti nostoaukolle ja pääsi maan päälle, välttyjen joutumasta kaivokseen syöksyvän veden uhriksi. Toiset kaivoksessa työskentelevät miehet kuolivat kuin rotat loukkuun. Yksi pelastuneita selittää kaiken tapahtuneen ilman pienintäkään merkkiä, joka olisi saanut työläiset ajoissa pakenemaan nostoaukolle, josta heidät olisi voitu pelastaa.

Voimakkaita sähköpumppuja, joita tuotiin tänne Duluthista, käytetään kaivoksen tyhjentämisessä ja kaivoksen tyhjentämisen arvellaan ottavan aikaa useita viikkoja. Työläisten ruumiita ei saada ulos kaivoksesta ennenkuin se saadaan tyhjennettyä. Täällä selitetään, ettei kaivoksen »drifti» ulottunut järven alle ja että vesi oli tehnyt itse maan alitse reiän kaivoksen kattoon saakka, joka viimein puhkesi ja vesi syöksyi hirvittävällä nopeudella kaivokseen.

Erinäiset kylässä olevat järjestöt ja punanen risti ovat alkaneet työskennellä surmansa saaneiden työläisten leskien ja orpojen avustamiseksi. Kolmekymmentäneljä heistä oli naimisissa, joista jokaisella oli keskimäärin viisi lasta, toisilla ollen yhdeksänkin.

Crosbyn kaivoksissa työskentelee paljon suomalaisia, joten epäilemättä tässäkin tapauksessa on lukuisia suomalaisia joutunut kaivosporhojen ahneen saaliinhimon uhriksi.

Kultakuninkaiden saalis suurenee

North Bay. — Timminsistä saapuneessa tiedonannossa kerrotaan seuraavaa:

Pohjois Ontarion kultakaivokset ovat tuotannossaan saavuttaneet uuden rekortin viime tammikuun aikana, tuotannon noustessa kaikkiaan 2,100,000 dollariin, jonka perusteella kultatuotanto vuotta kohti tulisi olemaan kaikkiaan 25,200,000 dollaria. Tuotanto on ennen kaikkea ollut suuri Hollingerin, McIntyren ja Wright Hargreaves kaivoksissa, jotka ovat maailman suurimpia kultakaivoksia.

Alkuasukkaitten surmaaminen Filippiineillä

Manila. — Suriagosta saapuneen pienen höyrylaivan kapteeni sanoo vähintään kahdeksan sataa alkuasukasta tulleen surmattua ja haavotettua poliisien ja alkuasukkaitten välillä siellä tapahtuneissa kakakoissa viimeisen kuukauden aikana. Viralliselta taholta annetuissa tiedoissa sanotaan, ettei heitä ole surmattu kahtakaan sataa ja väitetään edellämainittua tietoa perättömäksi.

Tupakan kasvattajat järjestyvät

Kingsville, Ont. — Kaksisataa Essex kauntin tupakan kasvattajaa täällä pitämässään kokouksessa perusti canadalaisen tupakan kasvattajain järjestön etujensa ajamiseksi. Tupakan kasvattajat saavat nykyään ainoastaan 28 paunalta kasvattamastaan tupakasta ja he aikoivat parantaa sen laatua, arvellen sen jälkeen voivansa vaatia siitä parempaa hintaa.

Nova Scotian mainarit juhlineet Leninin muistolle

Sydney, N. S. — Tämän kaupungin hiilenkaivajat viettivät surujuhlaa edesmenneen neuvostohallituksen pääministerin ja Venäjän vallankumouksen suuren johtajan tov. Leninin muistoksi Glace Bay teatterissa viime sunnuntaina. Teatteri oli ahdettu aivan täyteen juhlivaa työväestöä, joka lauloi tilaisuudessa »Kansainvälisen», »Punalipun» ja useita muita vallankumouksellisia lauluja. Tilaisuudessa pidettiin useita puheita, joissa ylistäen viitattiin kaivostyöläisten järjestön piiri 26:nnen erotettujen virkailijain vilpittömyyteen, niihin luettuna J. B. MacLachlan, joka palvelee kahden vuoden tuomiota Dorchesterin kuritushuonevankilassa siitä, että hän nousi protesteeraamaan sotaväen ja pyssyhurttien lakkoalueelle tuomista vastaan viime kesäisen terästyöläisten ja hiilenkaivajain lakon aikana.

Yhdysvalloista hommataan uutisasukkaita Canadaan

Winnipeg. — Canadian National rautatievirkailijain konferenssissa täällä on neuvoteltu toimenpiteistä tuhansin uutisfarmarien hankkimiseksi Canadaan ensi keväänä, sekä niiden maalle asettumista koskevista asioista. Neuvotteluihin osaaottaneet ovat siinä käsityksessä, että ensi keväänä tulee Yhdysvalloista muuttamaan uutisasukkaita Canadan aroille tavallista runsaammin.

Berger suosittaa Debsille Nobelin palkintoa

Washington. — Sosialistinen kongressimies Victor Berger on nimittänyt Eugene V. Debsin Nobelin rauhan palkinnon saajaksi. Nimityksiä tekevät kaikkien johtavien maitten parlamenttien jäsenet.

»Tunnustukseksi hänen pitkäaikaiselle työlleen kansainvälisen rauhan syväksi», lausuu Berger, »minä olen nimittänyt Eugene V. Debsin ehdokkaaksi Nobelin rauhan palkinnolle tälle vuodelle. Minä teen sen, koska minä olen tuntenut hänet monia vuosia ja olen tullut hänen kauttaan sosialistiksi.»

Berger viittaa Debsin elämän työhön, useisiin hänen kirjoituksiinsa, puheisiinsa ja eritoten hänen sotavastaiseen puheeseensa Cantonissa, Ohiossa, 1917, josta puheesta hänet tuomittiin kymmenen vuoden vankeuteen.

Englannin työväenhallituksella paljon tehtäviä

Lontoo. — Englannin uusi työväenhallitus on ahkerasti toimessaan ollakseen valmiina parlamentin istuntoa varten, joka kokoontuu ensi viikolla. Ministeristö pitää istuntoja joka päivä ja useat eri komiteat ovat jatkuvasti pohtimassa erinäisiä kysymyksiä.

Kaikista päättäen uusi hallitus tulee keskittämään toimintansa maan sisäisiin asioihin, varsinkin työttömyyskysymykseen, maanviljelysasioihin ja asuntokysymykseen. Hallituksen pyrkimyksenä on koettaa vaikuttaa ammattiunioihin, niin että ne höllentäisivät sääntöjään ammattikykyjen suhteen tarkotuksella sillä keinoin saada enempi työvoimaa rakennusalalle.

Vorot verottaneet Quebecin pääministeriä

Montreal. — Varkaat murtautuivat Quebecin maakunnan pääministerin L. A. Taschereau'n huoneeseen Place Viger hotellissa viime lauantai-iltana ja varastivat hänen vaatteittensa taskuista 1,200 dollaria rahaa. Varkauden sanotaan tapahtuneen sillä aikaa kun pääministeri oli poissa huoneestaan.

Norja voittanut olympialaisissa talvikisoissa

Chamonix, Ranska. — Täällä vietetyt olympialaiset talvikisat päättyi tiistaina, jolloin kansainvälisen olympialaisten kisojen toimikunnan puheenjohtaja jakoi voittajille palkinnot. Voittajille annettiin kultametallit, toiselle sijalle jääneille kilpaijoille hopeametallit ja kolmannelle sijalle jääneille bronssimetallit. Kaikille kilpailuihin osaaottaneille jaettiin Olympian diplooma.

Jääpallopelissä voitti canadalainen joukkue yhdysvaltalaisen joukkueen, joka oli sen voimakkain vastustaja, viime sunnuntaina ja Canada pääsi ensimäiselle sijalle jääpallopelissä. Maista voitti Norja, jolla oli neljä ensimäistä palkintoa, ensimäisen tilan. Valkoinen Suomi pääsi toiselle sijalle, senkin edustajain saadessa neljä ensimäistä palkintoa.

Se että Norja pääsi huomattavasti edelle muista maista johtuu etupäässä siitä että Norja valtasi neljä ensimäistä paikkaa 50 kilometrin hiihdossa ja voitti suksilla hyppäämisessä, missä norjalaisille ei ole vertaista.

Eri maiden saama pistemäärä jakaantuu seuraavasti:

Norja $134\frac{1}{2}$, Suomi $76\frac{1}{2}$, Englanti 30, Yhdysvallat 29, Ruotsi 26, Itävalta 25, Sveitsi 24 Ranska $19\frac{1}{2}$ Canada 11, Tsekko-Slovakia $8\frac{1}{2}$, Belgia 6 ja Italia 1.

Metalliraha käytäntöön Venäjällä

Moskova. — Neuvostohallitus suunnittelee hopea- ja kuparirahan laskemista liikkeelle ensi huhtikuussa. Kymmenen, viidentoista kahdenkymmenen ja 50 kopeekan ja yhden ruplan hopearahoja tullaan ottamaan käytäntöön. Yhden, kahden, kolmen, neljän ja viiden kopeekan rahat tehdään kuparista. Rahoissa olevan hopean paino tullaan merkitsemään rahoihin. Ruplan rahassa olevan hopean arvo tulee olemaan noin 55 kopeekkaa nykyisen hopean hinnan mukaan.

Samalla aikaa raha-asiain komissari Sokolikoff aikoo järjestää vakautettujen setelien laskemisen liikkeelle tservonetsien lisäksi. Työ- ja puolustusneuvoston julkaisemassa tiedonannossa ilmotetaan, että tätä rahaa tullaan hetimiten painamaan yhden, kolmen ja viiden ruplan seteleissä. Ensimäisen painoksen ilmotetaan nousevan kahteenkymmeneen miljoonaan ruplaan.

Neuvosto-Venäjä voittaa lopultakin tunnustuksen

Sen jälkeen kun Englannin työväenhallitus antoi tunnustuksensa Venäjän neuvostohallitukselle, on monissa muissa maissa alettu kiirehtiä Venäjän tunnustamista. Viimeisimmät uutiset kertovat, että neuvostohallituksen tunnustaminen Italiassa on enään sangen lyhyen ajan kysymys.

Viime puolen vuoden kuluessa on voitu havaita ratkaiseva muutos useimpain länsi-europalaisten valtioiden suhteessa Neuvosto-Venäjään. Aikaisemmin oli useimmat näistä suoraan tai epäsuorasti sekaantuneina siihen vastavallankumoukselliseen taisteluun, jota venäläiset kenraalit ja tsaarin aikaiset diplomaatit väellä ja voimalla kävivät Venäjää vastaan. Varoja hankittiin, sotilaallisia mahtikeinoja lainattiin ja kapitalistinen sanomalehdistö asettui tämän taistelun käytettäväksi. Nyt on tästä taktiikasta Venäjän työväen ja talonpoikaishallitusta vastaan luovuttu ja sen sijasta ojentavat useimmat valtiot kätensä käydäkseen neuvotteluja ja tehdäkseen sopimuksia.

Suurinta huomiota Englannin jälkeen lienee herättänyt Italian kanta. Parlamentin istunnossa viime joulukuun alussa lausui Mussolini varsin selvästi ilmi toivonsa läheisistä suhteista Neuvosto-Venäjän kanssa. Hän selitti, että tätä suhdetta arvosteltaessa oli yksinomaan otettava lukuun kaupan ja teollisuuden näkökannat. Italian kapitalistiluokalle onkin tärkeätä saada vientitavaroilleen vieraita markkinoita ja hankkia tilaisuus maan rajojen ulkopuolella kasvattaa korkoa pääomalleen. Näin molempien maiden välisissä neuvotteluissa on jo päästy niin pitkälle — Italian edustajakamari on näet hyväksynyt Mussolinin katsantokannat — että molempien puolien välillä allekirjoitetaan sopimus muutamien viikkojen kuluessa. Sopimuksen sisältöä ei vielä tunneta. Italialla on se valtti kourassa, että se on ensimäinen suurvalta, joka on tehnyt tosiasiallisen sopimuksen, mistä on johtunut, että venäläiset ovat tehneet pitemmälle käypiä myönnytyksiä kuin mitä he tulevat vastaisissa sopimuksissa tekemään. Niinpä mainitaan, että italialaiset olisivat saaneet suuria öljykonsessiooneja Kaukaasiassa.

Toinen suurvalta, jonka kanta on viime aikoina täydellisesti muuttunut on Ranska. Aikaisemmin on tämä maa sitkeällä johdonmukaisuudella taistellut kaikkia pyrkimyksiä vastaan suhteiden aikaansaamiseksi Neuvosto-Venäjän kanssa ja sen sijaan teossa osoittanut vihamielisyyttään. Mutta Ranskassakin on nyt kohonnut ääniä, jopa varsin voimakkaitakin ääniä sopimuksen tekemisen puolesta Neuvosto-Venäjän kanssa. Varsinkin teollisuusmaailmassa vallitsee varsin voimakas mieliala suhteiden solmiamisen puolesta. Poincaren osalta on tässä vaikuttamassa myötä eräät suurpoliittiset laskelmat. Espanjan ja Italian välillä tehty Välimeren liitto jolle Englanti on antanut siunauksensa, on malkana Ransk. silmässä Ranskan poliittinen ja sotilaallinen asema Välimerellä on täten huonontunut, samalla kun sen siirtomaapolitiikka on suorastaan joutunut vaaranalaiseksi. Katkeruus Englantia kohtaan on Ranskassa tämän joh dosta varsin syvä. Ranskan politiikka laskee nyt voivansa Venäjän suhteiden avulla lujittaa asemaansa Europassa ja herättää levottomuutta Englannissa tämän siirtomaiden suhteen. Niinpä on Tempslehdessä, joka tulkitsee Ranskan ulkopoliittisen johdon käsityksiä vedetty mahdollisen sopimuksen suuntaviivat. Niiden mukaan luopuu Ranska jopa sotavelkain maksuvaatimuksista, mikäli sitä ei muutoin kohdella huonommin kuin muita Venäjän velkoja ja sillä edellytyksellä, etteivät venäläiset vaadi mitään korvausta valkokaartilaisten tuottamista vahingoista. Venäjän hallituksen äänenkannattaja Isvestija on samoin käsitellyt tätä kysymystä ja pitänyt mahdollisena sodan edellisajan velkain suoritusta Venäjän tunnustamista vastaan. Suhteiden solmiaminen näiden kahden maan välillä ei tosin tapahdu kädenkäänteessä, mutta yksistään Ranskan muutunut kanta on huomiotaherättävä ajan merkki.

Puolan äsken kukistunut hallitus tunnusti Neuvosto-Venäjän, ja suhteet näiden molempien maiden välillä ovat täydessä järjestyksessä. Tsekkoslovakia, joka enemmän kuin mikään muu maa kulkee Ranskan vanavedessä, tulenee Ranskan kannan muutoksen johdosta niinikään pyrkimään Neuvosto-Venäjän kanssa suhteisiin, joita ulkoministeri Benesh suositteli parlamentissa jo viime lokakuussa. On myös paljon mahdollista, että Benesh tulee esittämään välittäjän osaa Ranskan ja Neuvosto-Venäjän lähentymisessä. Tammikuussa alkavat neuvottelut Neuvosto-Venäjän ja Rumanian välillä. Bulgarian hallitus ei ole vielä vastannut neuvostohallituksen ehdotukseen diplomaattisten suhteiden solmiamisesta uudelleen, mutta ei sen vastaus tulene missään tapauksessa olemaan kielteinen. Samoin on Jugoslaviassa vallitsemassa ilmeinen mieliala poliittisten ja taloudellisten suhteiden solmiamisen puolesta neuvostohallituksen kanssa. Pikku ententen tammikuussa pidettävässä konferenssissa ulkopolitiikan pohtimista varten tulee tällä kysymyksellä olemaan vallitseva asema päiväjärjestyksessä. Norjassa taas vaaditaan kauppasuhteiden lisäksi Neuvosto-Venäjän tunnustamista de jure, mistä Norjalle koituisi suuria taloudellisia etuja.

Ja lopuksi Yhdysvallat. Sielläkin on viime aikoina herännyt voimakas liike suhteiden aikaansaamiseksi Neuvosto-Venäjän kanssa. Tämän suunnan edustajista mainittakoon senaattori Borah, joka on esittänyt senaatille lausuntoehdotuksen senaatissa. Neuvostovihamieliset finanssi- ja poliittiset piirit, nähdessään mikä muutos on tapahtumassa ajatustavassa, ovat kiiruhtaneet mobilisoimaan kaikki voimat sopimuksen tekoa vastaan. Tässä eivät ne ole edes vieroneet käyttää väärennettyjä asia kirjoja saattaakseen Neuvosto-Venäjän huonoon huutoon. Aikaisemmin on jo mainittu, että Yhdysvaltain valtiosihteerin esittämä »tosineet» ovat jonkun bolshevistivastaisen liigan tuotteita, ja yksinpä senaattori Norris on senaatissa selittänyt, että Sinovjevin kirjeeksi mainittu paperi on lurjusmaisten amerikalaisten etsiväin kättentyötä. Kuvaava on lisäksi, että Tshitserinin ehdotus neutraalin välitysoikeuden asettamisesta mainittujen asiakirjain oikeaperäisyyden tutkimiseksi on hylätty. Nämä väärennykset osoittavat kuitenkin, kuinka voimakkaana Amerikassakin esiintyy vaatimus suhteiden solmiamisen puolesta Neuvosto-Venäjän kanssa, koskapa sopimuksenteon vastustajat ovat tulleet pakotetuiksi turvautumaan näin likaisiin keinoihin viivyttääkseen ratkaisua, joka kuitenkin on kerran tehtävä.

Kuten edelläolevasta havaitaan, on kaksinkamppailu, jota Genuan konferenssista lähtien on toiselta puolen käyty Venäjän työtätekevän kansan, toiselta kapitalististen maiden välillä, tosiasiassa jo nyt kääntynyt Neuvosto-Venäjän voitoksi. Mutta tämä ei suinkaan estä, että vallat, jotka nyt lähestyvät Venäjää sovintoehdotus toisessa kädessä, toisessa edelleenkin salaa kantavat murha-aseet käyttääkseen sitä ensimäisessä sopivassa tilaisuudessa raatajain tasavaltaa vastaan. Taistelu kapitalististen maiden ja Neuvosto-Venäjän välillä ei ole lakannut vaan saanut uudet muodot. Tästä on vallankumouksellisten työläisten kautta maailman oltava selvillä.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.
ONNI SAARI Vastaava S. G. NEIL Toimitussapulainen

VAPAUS
(Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Vapauden konttori ja toimitus on: Liberty Building Lorne St., Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

TILAUSHINNAT:
Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta, annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c lisää jokaiselta muistovärsyltä. Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. Syntymäilmotukset $1.00 kerta. Hautaantieto- ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Luokkataistelu työvaatteissa

Silloin tällöin nostetaan työläisten keskuudessa kysymys mikä olisi parhaimpana takeena siitä, että työväenliike voitaisiin säilyttää vallankumouksellisena ja estää joutumasta harhateille niistä tehtävistä ja päämääristä, mitkä sille selvänä luokkataisteluliikkeenä täytyy kuulua. Tavallisen marxilaisen käsityskannan mukaan pätevimpänä ja luonnollisimpana takeena siitä on se, että työväestö kerran luokkatietoisuutensa pääsyään ja vallankumouksellisen taisteluun ryhtyessään luo teorioitaan ja aatteitaan sekä käytännöllistä liiketään vastaavan ohjelmansa, luo omat järjestönsä, omat unionsa, oman valtiollisen puolueensa, sanomalehdistönsä ja muut laitoksensa ja näin kerran porvaristosta ja heidän laitoksistaan irtautuneena jatkuvasti valvoo, että nämä työväenluokan laitokset pysyvät sen luokkataistelun tarkotusperien palveluksessa. Toiset ovat sitä mieltä, että ainoa mitä työväenliike luokkaliikkeenä säilyäkseen tarvitsee, on se, että sitä edustavain järjestöjen sääntöihin yksinkertaisesti kirjotetaan lause, että niihin otetaan ainoastaan palkkatyöläisiä.

Rajottuaksemme käsittelemään vain näitä kahta eh-toa, on meidän heti sanottava, että jos viimeksi mainittu sääntö olisi takeena työväenliikkeen vallankumouksellisena pysymisestä, niin silloinhan tämä kapitalistinen maailma nyt jo olisi vallankumouksellisia järjestöjä täynnä sillä kaikkiallahan me näemme palkkatyöläisiä muodostettuja järjestöjä ja silloinhan me kieltäisimme sen tosiasian, että palkkatyöläinen voi olla myöskin vanhoillinen ja joutua mitä mustimman taantumuksen aseenkantajaksi. Palkkatyöläinen sellaisenaan ei ole mikään muu kuin henkilö, jota kapitalisti riistää ja sortaa ja vie hänen työntuloksistaan nykyisen järjestelmän perusteilla säännöllisesti määrätyn osan. Palkkatyöläinen on kapitalistisen järjestelmän tulos ja kapitalistisen järjestelmän päämäärään kuuluu kiinteästi palkkatyöläisten säilyttäminen sellaisina kuin ne yleensä nyt tunnetaan, nimittäin tietämättöminä ja siihen valheelliseen käsitykseen nukutettuina, että heidän elämän pyrkimyksensä ja tarpeensa tulevat kaikkien parhaiten tyydytetyksi kapitalistisessa järjestelmässä. Siksipä me juuri näemmekin toisten palkkatyöläisten ja vielä mitä kurjimmissa oloissa raatavien uskollisesti seuraavan työnantajansa neuvoja, kun taas toiset ovat oppineet tuntemaan itsensä, riistetyn luokan jäseninä ja sellaisina ryhtyneet toisten luokkatietoisuuteen heränneiden työläisten kanssa rakentamaan työläisten vallankumouksellista luokkataistelukettä.

Kun Marx kirjotti »Kommunistisen Manifestin» loppuun tuon kaikkina aikoina työläisten mieliä sytyttävän lauseen, että »Kaikkien maiden työläiset, liittykää yhteen» teki hän sen siinä tietoisuudessa, että samalla kun tuo kehotus on tarkotettu yksinomaan työläisille, ja luonnostaan lankee, että yksinomaan työläisissä tulevat nuo sanat herättämään vastakaikua ja vain työväen kerrokset voivat löytää niistä oman elämänsä sisällön. Hän tiesi, että Kommunistisessa Manifestissa ei voi koskaan tulla asetta porvariston käsiin, paitsi mahdollisesti niille yksityisille porvariston jäsenille, jotka kapitalistisessa kilpailussa ovat suorastaan työläisten joukkoon. Kommunistisen Manifestin periaatteet ovatkin juuri kaiken aikaa olleet takeena siitä, että se on aina säilynyt vallankumouksellisen ja vain vallankumouksellisen työväenluokan tulkkina.

Ei voida käsittää työväenliikettä ilman periaatteita ja niihin perustuvaa ohjelmaa. Ja pankaamme merkille, että ne ovat juuri periaatteet ja niihin perustuvat ohjelmat ja käytännölliset taistelut, jotka kaikkina aikoina ovat osottaneet selvimmin selkeimmasset työväen liikkeissä. Ajatelkaamme, että silloin kun jossakin työväen järjestössä, joko unionssa, taikka valtiollisessa puolueessa, tulee kysymys valinnan toimittamisesta vallankumouksellisemman ja vähemmän vallankumouksellisen suunnan välillä, niin mihinkä sillä jouduttaisiin, jos sitä suuntaria rovettaisiin ratkaisemaan vain palkkatyöläisten ja palkkatyöläisten sellaisenaan kahteen karsinaan erottamisella. Samalla työmaalla työskentelevistä työläisistä voi toinen omata selvemmän luokkatietoisuuden kuin toinen. Hiilenkaivajain järjestöt nykyään kaksi jyrkästi toisistaan eroavaa suuntaa, jolla kummallakin on pohjansa samoissa työoloissa työskentelevässä jäsenistössä. Hiilenkaivajain järjestön patavanhoillisimmat virkailijat ovat lähtöisin palkkatyöstä yhtä hyvin kuin radikaalisemmatkin toimihenkilöt. Gompers on raatanut Amerikan surkeimmissa hikipajoissa, eikä se silti ole varjellut häntä tulemasta mitä mustimman taantumuksen kätyriksi. Marx ei ole tiettävästi koskaan tehnyt raskasta tuotannollista työtä, mutta siitä huolimatta hänen oppinsa ja teoriansa ja vieläpä hänen perustamansa köyhälistöliikkein on aina ollut ja täytyy edelleenkin olla yksinomaan raskaan teollisuusköyhälistön liikettä. Tämä johtuu siitä, että hänen luomansa aaterakennelmat ovat köyhälistön elämän ja vallankumouksellisen luokkataistelun vaatimuksia vastaavia.

Työväenliikkeen vallankumouksellisissa työvaatteissa pitäminen olisi mitä helpoin asia, jos siihen ei tarvittaisi mitään muuta kuin yksinkertaisesti laatia sääntö, että järjestöihin ei pääse kukaan muu kuin palkkatyöläinen. Siihen tarvitaan paljon väkevämpi sääntö, paljon lujempi ja luonnollisempi lukko. Siihen tarvitaan kaikkien ensiksi tinkimätön luokkataisteluohjelma, jonka työväestö on omansa ja liikkeensä menneiden taisteluiden kokemuksista rakentanut. Sen takeeksi tarvitaan lujaa vallankumouksellista ryhtiä, joka ei horju porvariston hyökkäyksistä ja jonka perusteita eivät kykene kalvamaan nekään juudakset, joita työnantajat »puhtaina» palkkatyöläisinä ja repäisevinä naamioissa lakkaamatta pyrkivät istuttamaan työväen järjestöihin. Köyhälistöliikkeen luonne ei lopputingassa riipu sen nimestä, eikä edes sen taikka tämän jäsenen luonteesta tai yhteiskunnallisesta asemasta, vaan se riippuu tietoisen köyhälistön luokkaeduista ja luokkatietoisuudesta, jonka ymmärtämyksessä rakennetaan luokkataistelurintamaa ja käydään käytännöllistä taistelua kapitalismia vastaan. Silloin tällöin saattaa työväestö saada taistelussaan ystäviä yhteiskunnan erinäisistä sorrettujen kerrosten piireistä, samoin kuin joku ultra-radikaalinen tai taas vanhoillinen palkkatyöläinen taikka joku ryhmä yrittää puhaltaa liikkeeseen omien tarkotusperiensä sisällön, mutta luokkatietoisen köyhälistön teoriat ovat kerta toisensa jälkeen kärventävä pois liikkeestään kaiken sen, mikä haittaa sen luonnollista kehitystä ja yrittää saada sitä syrjäytetyksi luokkataistelun tehtävistä.

Tässä teoriain ja ohjelmain taistelussa eivät vetele sellaiset selittelyt, että soraäänen takana sattuu olemaan se taikka tämä palkkatyöläinen. Työväen luokkataistelu on köyhälistön luokkataistelua kokonaisuus, niiden työläisten suuri yhteinen rintama, jotka kuten yksi sydän ja yksi sielu tekevät työtä ja käyvät taistelua kapitalismin kukistamiseksi. Se edustaa samassa riistetyssä taloudellisessa asemassa olevia työläisiä, joita heidän yhteiset etunsa liittävät yhteiseen taisteluun yhteistä vihollista vastaan, joka on armottoman työläisomaista, että sen lähestyminen täyttää porvariston pelolla ja kauhistuksella oman tuomiopäivänsä lähestymisestä, jonka takana olevat tietoiset työväenjoukot ovat takeena sijtä, että tämä liike ei voi enään tekemällä tehdenkään tulla pikkuporvarilliseksi ja joka teorioittensa ja yhteiskuntatieteensä vieläpä puhtaan esimerkkinsä voimalla vetää yhä suurempia työläismassoja seuraajikseen sen yhteiskunnallisen painolain kautta, että vain palkkatyöläinen on mahdollinen vallankumouksen käyttövoimaksi. Vain palkkaköyhälistön maailmankatsomus ja luokkatietoinen yhteisöllinen voima on takeena siitä että meidän taistelumme on luokkataistelua työvaatteissa.

Työväenluokan voimain paljous

Yhtenä työväenluokan voimain kasvamisen merkkinä on pidettävä niitä valtavia työväenjärjestöjä, joita on jo toiminnassa eri maissa ja jotka viittaavat kaikkialla yhä valtavampaan työväen luokkavoimain liikehtimiseen. Lähtemättä tällä kertaa tarkastelemaan lähemmin työläisten valtiollisia joukkojärjestöjä, poliittisia puolueita, tarkastamme tässä muutamia numeroita taloudellisten järjestöjen kasvusta viime vuosina. Yleensä ovat ammatilliset järjestöt kaikissa maissa jäsenmääräänsä nähden kasvaneet valtavasti. Ensi sijalla on Saksa, jossa ammattiyhdistysten, toisin sanoen eri ammattiliittojen jäsenistö vuonna 1920 oli yhteensä 13 miljoonaa. Sen jälkeen seuraa Iso-Britannia, jonka ammattijärjestöjen jäsenluku, on 8 miljoonaa. Kolmantena Venäjä, jossa hallituksen tilaston mukaan oli ammattiliiton jäsenmäärä noin 7 miljoonaa. Yhdysvalloissa oli 5 miljoonaa, Italiassa yli 3½ miljoonaa, Ranskassa 2½ miljoonaa, Tsekko-slovakiassa 2 miljoonaa ja Puolassa yli miljoonan jäsentä. Näiden lisäksi on 23 muussa valtiossa ammattiliittojen jäseniä kussakin alle miljoonan. Jättäen sivuun 9 sellaista valtiota, joista tilastoja ei sanottuna vuonna ollut, oli työväen ammattiliittojen kansainvälinen yhteinen lukumäärä yli 48 miljoonaa jäsentä.

Nämä numerot ovat mielenkiintoisia, sillä ne osoittavat sitä suurta voiman paljoutta, joka sisältyy noihin proleaarisiin palkkatyöläisiin. Sehän muodostaa selllaisen armeijan, jota ei ole ollut edes maailman suurimmalla rosvomahdilla, imperialismilla käytettävissä. Tosin suurin osa tästä armeijasta pantiin imperialistisen maailmansodan aikana kahleisiin, palvelemaan noiden suurrosvojen tarkoituksia, työnnettiin rintamille ja mobilisoitiin sotatarvetehtaisiin.

Jos tämä suuri palkkaköyhälistöarmeija olisi täysin luokkatietoista ja vallankumouksellisen aatteen innostamaa, ja se järjestyisi, jota sitä ei sitä vastaavat järjestöt, niin voisi se järkiperäisellä liikehtimisellään ravistaa pois kapitalismin kahleet ikuisiksi ajoiksi ja muodostaa yhdessä vallankumouksellisiin poliittisiin puolueisiin kuuluvan palkkaköyhälistön kanssa kansainvälisen neuvostovaltaliiton, joka haltuunsa tuotannon välineet, turvatakseen asemansa ja murskatakseen kapitalistiluokan voimat ja pystyttää työväen tasavallan.

Tilastoa eri maiden työtilanteista

Viime joulukuun loppupuoliskolla sanomalehdille lähettämässään uutiskirjeessä Yhdysvaltain työvirasto tekee selkoa eri maissa vallitsevasta työtilanteesta.

Tämän tiedonannon mukaan Algeriassa asuneita arabialaisia ja kabylilaisia on siirtynyt joukottain Ranskaan ja Belgiaan. (Kakylit asuvat Algerian pohjoisosassa, sotaiset muhametin uskoiset, tekivät kovaa vastarintaa ranskalaisia vastaan aina vuoteen 1857). Siirtymisen on aiheuttanut, se että Ranskassa ja Belgiassa maksetaan korkeampia palkkoja kuin autioituneessa Algeriassa.

Saman tiedonannon mukaan arvaamattoman nopea kaivos- ja puutavarateollisuuden kehitys pohjois-Ontariossa on aiheuttanut työvoiman vähyyden ensimäisen kerran monessa vuodessa. Työvoiman kysyntä on ollut paljoa edellä tarjonnan. Tämä kuulostaa kovin kummalliselta kun ottaa huomioon, että koko viime vuoden Europasta kävi vahva siirtolaisvirta Canadaan. Työvoiman vähyys tuolla alueella on johtanut palkkain korottamiseen.

New Brunswickin maakunnassa on 600 sahamyllyä, joissa vuosittain työskentelee 9,000 miestä, heidän yhteinen palkkansa tehden $5,700,-000.

Cubassa on ammatittomia siirtolaistyöläisiä paljon yli tarpeen. Näitten työläisten lukua Cubassa ovat pääasiassa lisänneet Etelä-Europasta saapuneet siirtolaiset.

Tsekko-Slovakiasta kerrotaan, että Praakissa on joku aika sitten käynyt Ranskan sokeriteollisuuden edustaja tarkoituksella palkata 2,-000 tsekko-slovakialaista työläistä Ranskan sokeritehtaisiin ja sokerin puhdistuslaitoksiin. Praakin työväen keskushallinnon kerrotaan ei asettuneen vastustamaan työläisten siirtoa Ranskaan.

Tanskassa on työttömyyttä. Työviraston tiedonannon mukaan siellä on 20,000 työläistä pakollisesti joutilaana.

Saksan markka on niin suunnattomasti laskenut, että nelihenkisen perheen kaikkein välttämättömimpiin tarpeisiin neljän viikon ajalla on laskettu tarvittavan 153,355,-870,900,000 markkaa.

Hampurissa on 53,000 työläistä joutunut joutilaaksi ja kriitillinen teollinen lamaannus on vallitsemassa.

Norjassa syyskautena, elokuusta lokakuuhun 1923, työttömien luku lisääntyi noin kuudella tuhannella. Työttömiä kaikkiaan on 15,550 henkeä eli 35 prosenttia vähemmän kuin oli vastaavana aikana edellisenä vuotena.

Ruotsissa on työttömyys viime aikoina vähentynyt. Tämä on johtunut hallituksen varaamista hätäaputöistä, jonka seurauksesta työttömäin luku yhdessä kuukaudessa laski 9,918:sta kuuteentuhanteen yhdeksäänsataan yhteentoista.

Työviraston yllämainitussa kirjeessä ei puhuta mitään Yhdysvalloista. Mutta tiedetäänhän, että siellä on työttömiä jo aika paljon ja että heidän lukunsa päivä päivältä lisääntyy. Tähän saakka ei kuitenkaan ole kuulunut mitään siitä, ryhtyykö hallitus minkäänlaisiin toimenpiteisiin työttömien tilan helpottamseksi.

Venäjän pukuteollisuuden kasvaminen

New Yorkin tekstiili- ja pukuteollisuutta edustava julkaisu »Daily New Record» julkaisee juuri saamansa raportin, jossa kerrotaan Venäjän pukuteollisuuden tuotannon nopeasta lisääntymisestä ja työn tehostumisesta venäläisissä pukutehtaissa.

Raportti perustuu pukutehtailija Abraham Cohenin haastatteluun, jossa »Recordin» sanojen mukaan ilmeni »ilahduttava kuvaus Venäjän pukuteollisuudesta». Cohen on hiljattain saapunut Venäjältä.

Kaikki tehtaat, joita Cohen kävi tarkastamassa, toimivat Yleisvenäläisen Pukusyndikaatin johdolla. Yhtenä suurimpana sijottajana syndikaatissa on Venäläis-Amerikalainen Teollisuuskorporatsioni (RAIC), jonka ovat muodostaneet Amalgamated Clothing Workers järjestön jäsenet. Joitakin päiviä sitten tämä korporatsioni julkaisi ensimäisen puolivuosiosingon, joka on 3 prosenttia.

»Pukutehtaissa oli amerikalaisia koneita kaikkialla», sanoi Cohen. »Yksi työntarkastajista, joiden kanssa puhuin, oli ollut työnantajana Snellenburgin pukutehtaassa Philadelphiassa. Tapasin toisiakin henkilöitä Venäjän pukutehtaissa, jotka ennemmin olivat olleet Baltimoren, Chicagon ja Rochesterin pukutehtaiden palveluksessa. Keskusteluissa heidän kanssaan minuun teki erinomaisen vaikutuksen se innostus, millä he koettivat saada tehtaansa toimimaan nykyaikaisen amerikalaisen työjärjestelyn mukaan.»

Tuotteet ovat hyviä.

Cohen teki sen havainnon, että monet Venäjän pukutehtaiden työläiset olivat paremmassa asemassa kuin olisivat olleet muutamissa amerikalaisissa tehtaissa. Tämä huomio on todella mielenkiintoinen, sillä Cohen on itse amerikalainen tehtailija, eikä niin ollen lähde tällaista asiaa liioittelemaan.

»Pukutehtaissa työläiset tekevät kappaletyötä, kahdeksan tuntia päivässä. Konttoristien työpäivä on kuusi-tuntinen. Valmistettujen tuotteiden hyvyys hämmästytti minua. Venäjän tekstiilitrusti on kehittymässä sellaiseen kuntoon, että se kykenee hankkimaan tehtaisiinsa kaiken tarvittavan raaka-aineen.

»Moskovassa vallitsee aivan yleinen käsitys, että työläisten asema on paljon parempi kuin ennen sotaa. Lukutaidottomuutta koetetaan tarmokkaasti vähentää työläisten keskuudesta. Neuvosto-virkailijat tarjoavat palkintoja tehdastyöläisille, jotka vuoden kuluessa oppivat lukemaan ja kirjottamaan.

»Kaikissa tehtaissa on sovietin edustaja, joka työläisten puolesta on määräämässä hinnan kappaletyöstä. Useihin pukutehtaisiin sijotetaan parhaillaan kovalla kiireellä uusia nykyaikaisia koneita.

»RAIC'in tässä maassa oleva sihteerirahastonhoitaja Jacob Potofski sanoo Cohenin raportin vahvistavan niitä lausuntoja, joita on saatu suorastaan syndikaatilta. »Venäjän pukutehtaat ovat käynnissä täydellä voimalla, mutta eivät vieläkään kykene tyydyttämään kotimaista kysyntää. RAIC aikoo lähettää lisää pääomaa venäläiselle syndikaatille ja on parhaillaan ryhtynyt osakemyyntiin Amerikan järjestyneen työväestön keskuudessa.»

Toronton uutisia

»Hyvä lapsi suutelee vitsaansa», lausui viisas Salomous. Samaa tulee ajatelleeksi niistä suomalaisista työläisistä, jotka kortteeripaikkanaan pitävät sitä vapaussodan muistoksi pystytettyä boording haussia, jonka omistaja pelkää sellaista paikkaa, joka haisee »ryssälle». Tästä talosta ja tämän staapin värkäämänä on ulos annettu joitakin paperinlappuja, joihin hankitaan suomalaisten nimiä, joiden pitäisi hankkia suomalaiseen kirkkoon saapuneelle autuuden levittäjälle Suomen varakonsulin paikka Torontoon, josta palkkiona nimensä antajalle vakuutetaan konsulin hankkivan työpaikkoja sekä avustavan muissa vaikeissa tehtävissä kansalaisia. Juuri noille Suomen valkaisijaurhoille sopiikin tuollainen oman vitsansa nuoleskeleminen, mutta järjestyneet suomalaiset työläiset tietysti tähän, kuten kaikkiin muihinkin järjestymättömien työläisen puuhiin, suhtautuvat tavalla, joka on seuraava: Herrat konsulit ja heidän virkansa ja nimittäjänsä eivät meitä vähääkään liikuta, sillä tähän maahan tultuamme joudumme huolehtimaan itse itsestämme, kuten kotimaassammekin, sillä siellä jo olemme oppineet sanantavan, »herrojen kanssa kun lähtee marjaan ei jää roppostakaan» ja tässä konsulin hankinnassakin sanomme, että meille on aivan yhdentekevää tuollaiset herrat konsulit, jos joskus heidän apuaan tarvitsemme, niin dollarit, monet selitykset ja vaikeudet on läpikäytävä ennenkuin pikkuasiamme saamme selostettua, jos sellaista joskus sattuisi. Sanalla sanoen olisi paljon hyödyllisempi, kun ei olisi koko konsulia eikä edustettavaa maatakaan, tuhansilla työläisillä olisi paljon vähemmän kärsimyksiä epäilemättä, sillä raakuus, jota Suomen valtaluokka on harjottanut ja harjottaa yhä edelleen työväenluokkaa kohtaan, ei löydä vertaistaan. Ja siksi järjestyneet työläiset olkoon ne minkä kielisiä tahansa, inhoavat sanotunlaisia barbaarisuuden harjottajia, sekä niiden kannattajia. Meillä Torontossa ei ole tähän asti ollut sanotunlaisen valtakunnan edustajaa ja epäilemättä täällä olevat suomalaiset tästä alkainkin yhtä hyvin tulevat toimeen ja jos ne harvat autuuden asiain ystävät eivät jaksa agitaattoriansa muuten pitää yllä, kuin hankkimalla sille sivutehtäviä valkohallitukselta, on paljon kauniimmin tehty lopettamalla kokonaan tuollaisen jo hävinneen ja pahasti työläisten verellä tahritun autuuden asian palvomisen, koska ette itsekään voi valheeksi väittää, etteikö uskonnon nimessä aina ja kaikkialla palvella riistäjien etuja ja samoin menettelee tämäkin täällä oleva suomalainen kirkkokunta. Avosylin ilmoittavat ottavansa vastaan ne Suomesta tulleet raukat, jotka ovat olleet avustamassa työläismurhia ja että tämä toteutuisi ovat keskuudestaan löytäneet olion, joka omaa etuansa silmällä pitäen pitää boarding houssia sanotunlaisille »kaineille» ja samaa kaikkialla. Uskonnon nimessä ulosannetaan Port Arthurissa Suomen varakonsulin toimittamaa sanomalehteä, joka edustaa valkovallan raakuuksia ja koettaa edes ottaa minkälaista on punainen terrori. Kuinka ne tässäkin maassa tekevät sitä ja sitä, siis koetetaan kylvää vihaa järjestyneitä työläisiä vastaan ja joka kylvö viedään aina maan hallitusvirastoihin asti, jonka itse tämän paikkakunnan entinen suomalainen kirkkomies, sielunpaimen, Mr. Henrikson eräässä julkisessa tilaisuudessa totesi sanomalla, että hän itse on nähnyt »suuret kasat meidän Vapautta hallitusherrain pöydillä». Jätti sanomatta kuitenkin sen, että he niitä koettavat sinnä lähettää. Tällaiseen menettelyyn kun turvautuu kaikkialla Canadassakin suomalainen kirkkokunta, niin on aika kohdistaa voimakas vasta-agitatsiooni niiden menettelyä vastaan silloin kun he koettavat hankkia tuloja vielä itselleen ryhtymällä valtiollisiksi edustajiksi ja tuollaisen edustustoimen hankkivat meidän järjestyneiden työläisten nimessä, joka ei missään muodossa saa tapahtua. Tunnussanamme olkoon irti sellaisesta joukosta, joka uskonnon nimessä ajaa vallassaolevan luokan etuja ja sen kautta yhä raskaampia kahleita työväenluokan kannettavaksi.

Kirkkokunnat särkemässä Toronton työttömäin uniota. Aikaisemmin on tässä lehdessä kerrottu työttömien union muodostumisesta Torontossa. Työttömyys on kokolailla suuri Torontossa nykyään ja sen johdosta on työttömäin keskuudessa muodostunut sanotun niminen järjestö, jonka tarkotuksena on etupäässä pitää joukkokokouksia ja niiden kautta tehdä selkoa syistä, jotka johtavat työttömyyteen ja samalla paljastaa se seikka miten eri työnantajat käyttävät tätä työttömyyttä edukseen, polkien työläisten palkat niin pieniksi kuin mahdollista. Niinpä tämä Toronton työttömien unio on päättänyt vastustaa työnantajien palkkojen polkemistarkoitusta, tekemällä päätöksen, ettei kukaan työttömistä ota vastaan työtä alemmalla palkalla kuin on sen union palkka mistä kulloinkin on kysymys työläistä tarvittaessa. Tämä päätös on suututtanut työnantajia ja he ovat turvautuneet kirkon apuun, jossa ovat onnistuneetkin. Collingwood shipbuilding komppania on tarvinnut useita kymmeniä erilaisia ammatti- ja sekatyöläisiä tästä työttömäin joukosta, mutta palkat on polkenut niin pieniksi, että alin on 25 senttiä tunnilta. Työttömät ovat kieltäytyneet vastaanottamasta näitä tarjottuja paikkoja, mutta työttömien joukko on monta kertaa isompi mitä on sanotussa järjestössä jäseniä. Tarkalleen en tunne union jäsenlukua, mutta joka tapauksessa on se toisella tuhannella, mutta työttömien luku on yli kymmenen tuhannen ja näinollen on Toronton kirkoille tarjoutunut tilaisuus taasen antaa palvelustaan riistäjille. Eri kirkoissa on pidetty kiivaita puheita ja kehoittavia saarnoja ottaa vastaan työtä silloin, kun sitä on saatavissa vaikka palkka onkin poljettu pienemmäksi, sekä samalla ankarasti arvosteltu sanottua union tekemää päätöstä, josta on ollut seuraus, että sanottu shipbuilding komppania on saanut tarvittavat työläisensä kirkon avustamana. Siis kaunis näyte uskonnollisiin tarkotuksiin valmistetusta ja pyhitetystä kirkosta, eikö jo tietämättöminkin työläinen herää ja käännä selkäänsä uskon-

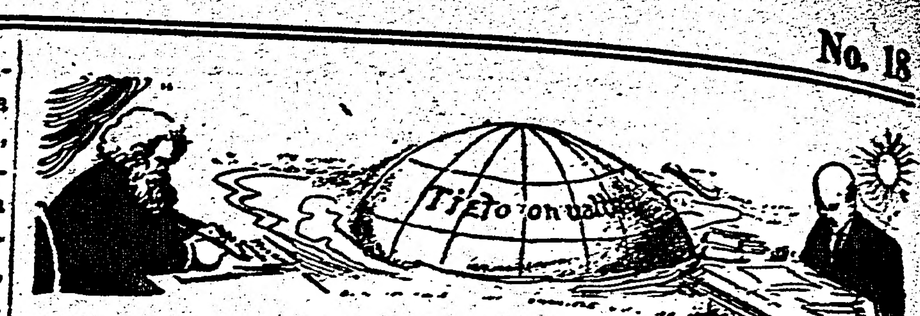

Kehityksen ihmevoimat

Tuotantovoimien tavaton kasvaminen on meidän aikamme merkillisyyksiä. Höyryn ja sähkön käyttäminen, tekotapojen kehittyminen, työtä edistävien koneiden myötävaikutus, tuotannon yhä suurempi jakaantuminen ja sen yhä kasvavat määrät, keskusliikkeen ihmeellinen vilkastuminen, kaikki tämä on epäilemättä mitä suurimmassa määrässä työn tuottavaisuutta lisännyt.

Tämän hämmästyttävän aikakauden alussa oli aivan luonnollista ajatella ja yleensä ajateltiinkin, että nuo työtä vähentävät keksinnöt tulisivat todella helpottamaan työläisen ponnistuksia ja parantamaan hänen asemansa. Ajateltiin, että tuotantovoimien suunnaton kasvaminen varmaan on saattava olemassaolevan köyhyyden muinaisuuden ilmiöksi. Jos joku entisajan miehistä olisi tulevaisuutta ajatellessaan osannut mieleensä kuvailla purjealusten asemesta höyrylaivoja, entisten rahtikuormain asemesta rautatiejunia, viikatteen asemesta niittokoneita ja riihivarstan asemesta puimakoneita. Jos hän olisi voinut kuulla tehdaskoneitten huohotusta, jotka ihmistahtoa palvellessaan ja hänen halujensa tyydyttämiseksi kehittävät suurempia voimia kuin maapallon kaikkien ihmisten ja työjuhtain voimat yhteensä — jos hän olisi voinut nähdä mitenkä tukkipuut lyhyessä hetkessä muuttuvat oviksi, ikkunoiksi, tynnyreiksi j. n. e. ihmiskäden niihin melkein ollenkaan koskematta — jos hän olisi saanut nähdä avaria verstaita, joissa valmistuu tukuttain jalkineita vähemmällä työllä kuin entiseltä mestarilta meni yhden ainoa kengän pohjaamiseen — jos olisi saanut nähdä tehtaita, missä jonkun tyttöpahasen valvonnan alaisena pumpuli muuttuu kuteeksi pikemmin kuin satain taiturikutojain istuessa kangastuolien ääressä — jos hän olisi nähnyt höyryvasaroita, jotka takovat jättiläisputkia ja suunnattomia rautamelttoja tai olisi nähnyt hienoja koneita, jotka valmistavat pienen pieniä taskukelloja tai nähnyt kuinka timanttiporat puhkasevat ikikallioiden onkaloita — jos hän olisi voinut mieleensä kuvailla sitä suunnatonta työvoimain säästöä, mikä seuraa liikeyhteyden vilkastumista ja joka tekee mahdolliseksi; että Australiassa tapettua lammasta voidaan syödä tuoreena Englannissa, tai että lontoolaisen pankkimiehen iltapäivällä saama käsky täytetään San Franciscossa saman päivän ammuna — jos hän olisi voinut mieleensä kuvailla niitä satoja tuhansia keksintöjä, joista tässä on vain aniharvoja mainittu,— — — niin mimmoiseksi hänen olisikaan täytynyt ajatella ihmiskunnan vastaavia yhteiskunnallisia oloja?

Hänen johtopäätöksensä ei olisi tarvinnut ainoastaan mielikuvitukseen perustua, vaan se olisi esiintynyt päivän selvänä seurauksena siitä, mitä hän silmiensä edessä näki. Hänen sydämensä olisi sykähtänyt, koko hermosto olisi vavahtanut niinkuin vavahtaa karavaanin nääntynyt kulkija, joka kummulle noustuaan huomaa silmiensä edessä keitaan väräjävän vehreyden ja suihkuavan veden kimmellyksen. Selvin piirtein olisi hänen eteensä kuvautunut, kuinka perustuksia myöten nuo uudet voimat yhteiskuntaa kohottavat, kuinka ne köyhimmänkin pelastavat puutteen mahdollisuudesta ja heikoimmankin leipähuolien kuluttavasta tuskasta vapauttavat Hänen mieleensä olisi piirtynyt kuva sellainen, jossa tieteen orjuuttamat luonnonvoimat ovat ottaneet kantaakseen ihmiskunnan entisen orjantaakan, jossa rautajänteet ja terässuonet ovat köyhimmänkin työläisen elämän pelkäksi juhlaksi muuttaneet, jonka loistossa kaikki ylevät ominaisuudet ja jalot hengenlahjat ovat saaneet äärettömän tilan kehittyäkseen.

Niin hän olisi kuvitellut ja niin olisi käynytkin, elleivät kaikki nämä edistyksen ja tieteen voimat olisi joutuneet kapitalistisen järjestelmän välikappaleeksi, joiden avulla nyt toinen ihmisluokka toista sortaa ja pitää sitä orjuudessaan.

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

Vapauden Tilauslippu

Seuraavaa tilauslippua käyttäen on mukava tilata Vapauden itselleen sellaisilla paikkakunnilla joilla ei satu Vapauden asiamiestä olemaan.

Myötä seuraa $.......... Vapauden .... **vuosikerran tilausmaksuksi. Vapautta on lähetettävä seuraavalla nimellä ja osoitteella:**

Nimi ....

Täysi osote ....

Vapauden tilaushinnat ovat: 1 vk. $4.00, ½ vk. $2.25 ja ¼ vk. $1.50.
Lähettäkää tilaus osotteella: VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Rahaa Suomeen

Kurssi

Smk. 37:-

Dollarista

Lähetyskulut: 40c lähetyksistä alle $30.00, 50c. lähetyksistä $30.00—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. HILL, 957 Broadview Ave.

Laivapilettejä myydään. Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaus
Box 69, Sudbury, Ont.

nollisielle kirkolle silloin kun se näin palavasti todistetaan palvelevan vallassaolevan luokan taloudellisia etuja. Sanottu työttömien unio pitää kokouksiaan kaksi kertaa viikossa, tiistaina ja torstaina, kello kolme iltapäivällä Labor Temppelissä, joten suomalaiset työttömänä olevat ottakaa huomioon ja saapukaa osaottamaan. Kokouksissa on läsnä hyviä puhujia ja runsas osanotto. Viime tiistaisessa kokouksessakin oli läsnä toistatuhatta henkeä käsittävä joukko, jossa m.m. tuli päätökseksi työttömäavustuksen vaatiminen Canadan hallitukselta, joka avustus pitäisi ulottaa kautta maan niille työläisille, jotka joutuvat olemaan eriosissa maata työttömänä. Samoin päätti kokous erikoisena unionana alkaa järjestämään työttöminä olevia naistyöläisiä, sillä huomattavan suuri joukko on naistyöläisiäkin tällä kertaa työttömänä Torontossa. — Esa.

Täytyy vähän töhertää naisjaoston touhuista, sillä nyt sitä meinataan ruveta oikein tositoimeen. Näyttää siltä, että Suomesta tulleet toverittaret huomasivat, että meillä on kovin vähän osanottajia kokouksissa, niin ovat luvanneet tuoda tullessaan kaikki heidän tuttavansa syystä, että tämän kuun 14:stä päivänä on kokous ja meillä pitäisi olla jotakin uutta, joka olisi seuraamisen arvoista ja toivomme siis, että kaikki naiset rientäisivät kokoukseen. En tahdo tässä ruveta pitempiin selostuksiin, vaan toivotan kaikki emännät ja tyttäret tervetulleiksi, sillä ei tämä ole enään aika, jolloin me naiset saamme olla velttoja, vaan meidän täytyy pyrkiä saamaan ihmisarvon miestoveriemme. Me emme tahdo ottaa sitä nimeä, että me mukaa olisimme kodin kukkasia ja että meille kuuluisi vain koti, mutta meille kuuluisi enempi. Me tahdomme ottaa osaa yhteiskunnallisiin ja ajatella omilla aivoillamme. Siis naiset ripeästi toimintaan ja näyttäkää miehille mihin me pystymme ja mitä me saamme aikaan.

Nyt taas alkaa Toverittaren levityskilpailu, niin saan huomauttaa Suomesta tulleille toverittarille, että kun asiamies tulee luoksenne, niin älkää laskeko häntä pois ilman tilausta, muistakaa se.

Meinasipa jäädä aivan huomauttamatta, että laskiaistanssit ja myyjäiset pidetään 4:jäs päivä maaliskuuta, alkaen kello 8 illalla. Tulkaa pojat ostamaan tytöillenne sieviä käsitöitä, silloin teette meille suuren hyvän työn. Tikettejä etukäteen 25c.

Naisjaoston puolesta
Ida.

Sault Ste. Marien uutisia

Surujuhlaa Leninin muistolle vietettiin W. P. S. Osaston talolla t.k. 3 p:nä. Pieni haalimme oli pakkaantunut yleisöä täyteen, niin että suuri joukko joutui seisomaan, kun kaikki istuimet oli ylösotettu. Juhlan vaikutus oli niin suuri siksi, että yleisö saapui osottamaan kunnioitustaan maailman proletariaatin uskolliselle ja rakastetulle johtajalleen, Nikolai Leninille. — Ohjelma juhlatilaisuudessa oli hyvin valikoitua ja täysipainoista, jotenka en halua mennä arvostelemaan kaikkia eri ohjelmanumeroita erikseen, mutta kuitenkin on syytä hieman kajota tov. N. Terhon juhlapuheeseen. Koko yleisö kiitti tov. N. Terhoa siitä, että oli onnistunut valitsemaan sellaisen juhlapuheen, sillä se oli täysin tarkotukseensa sopiva ja toiseksi tov. N. Terho onnistui mitä parhaiten puheessaan. Hän m.m. selitti puheessaan miten vaivaloista ja perin uupumatonta työtä ovat tehneet proletariaatin järkkymättömät uranuurtajat ja miten horjumatta he ovat seisoneet kapitalistien verisiä vainoja vastaan, sekä nostaneet kommunismin lipun hulmuavana liehumaan, kuten entisaikoina Spartacus Roomassa uskalsi nousta taisteluareenalle Rooman ylimystöä vastaan, miten Karl Liebknecht Saksassa rohkeasti ja pelkäämättä piti yllä vallankumouksen tulisoihtua ja miten rohkeasti hän uhrasi itsensä vapauden alttarille ja nyt manalaan mennyt toverimme Lenin. Kuinka jyrkästi ja pelkäämättä hän taisteli kaikista vainoista huolimatta tsaarin veristä hallitusta vastaan, miten hän maanpakolaisena teki kommunistista propagantatyötä ja hän ei Kerenskyn aikanakaan astunut syrjään, vaan selvemmin osotti, miten työläisten on otettava valta omiin käsiinsä. Ja erikoista suosiota sai myöskin osakseen tov. N. Terhon ylöslaittama kuvaelma «Leninin muistolle». Kuvaelma oli mitä parhaiten onnistunut juhlan merkitykseen nähden ja teki valtavan vaikutuksen yleisöön. Kuvaelma onnistui hyvin siihen nähden kun ei ollut aikaa harjotella.

Toverit, älkäämme unohtako tosiasioita. Vaikka raskaalta tuntuukin, että menetimme rakkaan toverimme ja opettajamme Leninin, niin meillä ei ole syytä suruun, sillä me joudumme aina menettämään uusia ja uusia rohkeita vallankumoustaistelijoita ja lipunkantajia, mutta meidän on jatkettava taisteluamme sillä tiellä jota ovat viitoittaneet Lenin, Liebknecht, Spartucus ja monet tuhannet vapauden esitaistelijat, jotka ovat uhranneet itsensä vapauden alttarille. Lainatkaamme vielä tähän kommunistisen Internationalen sihteerin Sinovjevin sähkösanomasta viimeiset alleviivatut sanat: **«Kommunistinen Internationale kehottaa proletariaattia sulkemaan rivinsä ja jatkamaan työtä Leninin jättämän perinnön hengessä».** Yhteinen sotahuutomme olkoon: Tahdomme jatkaa työtäsi ja taistella niin kauan kuin orjat ovat vapautetut!

Suomalainen kirkkokunta eli niin sanottu raittiusseura möi haalinsa Sons of Italylle. Kauppahinta ollen noin $3,500. Tämän kirjoittajalla ei ole varmaa tietoa siitä mitä edustaa tuo Sons of Italy. Mikäli olen heidän toimintaansa seurannut, niin on se sitä vanhaa rappeutunutta anarkismia, jolla ei ole mitään merkitystä tämänpäivän työväenliikkeessä, vaan vahingoittaa se voi työväenliikkeen kehitystä sikäli kun sillä on joukkojen kannatus.

Forssan lehtiä tilaamaan ovat jotkut vanhat järjestyneetkin työväenluokan veteraanit innostuneet. Eikö ole häpeä henkilöille, jotka ovat kulkeneet aina kymmeniä vuosia työväenliikkeen mukana tilata lehtiä, jotka ovat palvelemassa lahtarikaartia ja on heidän virallinen äänitorvensa? Mikäli minä käsitän asiaa, niin silloin on henkilö hyvin heiluvalla pohjalla. Kun henkilö ensin puhuu pitkiä moraalisaarnoja, kuinka Suomen lahtarit taluttivat tuhansittain työläisiä koirakuoppien partaalle. Tämä on oikein, älkäämme unohtako tätä koskaan, mutta samassa henkilö, joka näin on puhunut, ottaa käteensä Forsan lehden, päästää pitkän huokauksen ja sanoa tokasee: «Kyllä ne lahtarit sittenkin on oikeita miehiä. Eläköön Suomen lahtarit» ja ahmii itsensä täyteen sitä mehua mitä siellä on tarjolla. Hävetkää tilata ja lukea tuollaista lehteä, jota pidetään pystyssä kapitalistien pajunettien avulla.

Terästehdas, joka alkoi käymään, on vetänyt paljon työläisiä ympärilleen, mutta työt ovat vain pienellä voimalla käynnissä, joten on kylässämme suuri työttömyys ja mikäli seuraa asiaa, niin se voi muuttua hyvin vakavaksi syystä, että nyt jo metsästäkin tulleet miehet ovat kuluttaneet viimeiset nikkelinsä, joten rahattomia ja työttömiä on jo kaupungissamme suuri määrä, eikä ole mitään toivoa siitä että lisää työmaita aukeisi.

M. J.

Port Arthur, Fort William ja ympäristö

Vapauden uutistoimisto Port Arthurissa, 316 Bay St. Toimistossa myydään kirjallisuutta ja rihkamaa, välitetään Vapauden ja kaikkien puoluelehtien tilauksia, rahavälityksiä ja laivapilettejä.

Metsätyöläinen hirtti itsensä. Onni Saukkola noin 37 vuoden vanha yksinäinen mies, ollen työssä Koiviston maatilalla Lapissa paperipuita katkasemassa, hirtti itsensä tammikuun 29 päivä, päivällisen jälkeen. Päivällisen syötyä oli hän poistunut ulos ja luvannut mennä kävelemään, mutta kun ei häntä kuulunut takaisin, niin meni siskon mies häntä katselemaan jälessä jälkiä myöten ja tapasi Saukkolan hirttäytyneenä puun oksaan vyöllään. Saukkola asui Lauri Lehdon luona, joka on naimisissa Saukkolan siskon kanssa, kaikki tulivat Suomesta viime heinäkuussa. Asiasta on pidetty poliisitutkintoa, jossa ei ole ilmaantunut mitään erityistä syytä, joka olisi pakottanut miehen tekemään työtään, mitä ainoastaan oli sisko tiennyt poliisitutkinnossa selittää että mies olisi ollut tutkijakomitean tykönä ja siellä olisi kohdeltu miestä niin, että sen jälkeen on näyttänyt olevan ei entisellään. Samoin on sisko ilmottanut, että jo ennemmin on samanen henkilö tehnyt lupauksia tehdä viimeisen lähtönsä, joten tämä ei ole siis ensi kerta, vaan on Saukkola nähtävästi tehnyt tämän tekonsa harkitusti. Asiasta on tiedotettu Ottawaan.

Kaupunkimme päivälehti on muokannut koko jutusta oman katsomuksensa ja lykännyt kaikki taasen punasten syyksi ja mennyt niinkin pitkälle, että kertoo henkilön käyneen tutkijakomitean tykönä, jos sa häneltä on vaadittu uskollisuutta punaisille niin kauan kuin on Canadassa ja samoin Kolmannelle kansainväliselle ja mitenkä tämä kokous on kokoontunut salaisesti Labor Temppelillä. Muutoin ei ole se mitään uutta kaupunkimme lehdeltä, sillä ei mikään porvarilehti ole ottanut parjatakseen työväenliikettä kaikissa kysymyksissä niin perusteellisesti kuin juuri meidän «Chroniclemme». Pienemmissäkin asioissa on se ollut heti viskaamassa syyn punaisten niskoille ja pitänyt suurta suuta siitä ulkomaalaisten punaisuudesta. Tällä tavoin koettaa lehtemme kasvattaa erimielisyyttä työväen keskuuteen ja samalla kasvattaa ulkomaalaisia vastaan vihaa sekä sortoa.

«Valkaman kasvatti». Oletteko katsoneet ilmotusta lehdestä ja oletteko seuranneet sen näyttelemista Yhdysvaltain puolella, kuinka se on saanut joukkojen suosion osakseen. Älkää siis unohtako tulla osaston talolle lauantai iltana katsomaan tätä kappaletta.

Harvinaisen aikaisin alkaa metsätyöt loppumaan tänä vuonna, sillä metsämiehiä on joutunut pois jo työstä metsästä, sillä katkaisua aletaan lopettamaan, ainoastaan joku aika kestää ajoa ja sitten kun ajo on kaikki, saa miehet vartoa jonkun aikaa uittoa ja silloin on taas kaikki tulokset taskuissa mitä viime talven aikana oli mahdollisuus saada niille, jotka voisivat ottaa osaa metsätyökilpailuun. Nyt kun tulette kaupunkiin ja voitte toistenne kanssa taas keskustella, niin päättäkää että teette nyt varmoja päätöksiä mitenkä alatte seuraavalla vuodella metsätöihin, että kaikilla on yhteiset päätöksenne palkka- ynnä muissa suhteissa. — J.

•

Silmätessä kulumeen vuoden tapauksia tuli tässä vuoden jamassa näkyviin montakin asianhaaraa ja kokemusta, toiset iloisia, toiset surkuteltavia erehdyksiä. Taloudellisesti oli saatu velkataakkaamme kevennetyksi yli tuhannella dollarilla, joka onkin mainio asia, mutta jäsenmäärä oli noussut surkuteltavan vähän. Tähän lienee meissä itsessä vika, sillä eihän tämän asian eteen ole tehty oikeastaan yhtään mitään. Agitatsioonitoimikunta on ollut, mutta ei paljoakaan muuta kuin nimenä puukissa ja sieltä kai se olisi määrä henki käydä. Voimisteluseura oli ja eli aikansa, mutta ei ole enään. Nuoriso-osasto oli niinikään, mutta sitäkään ei ole enään. Naisjaosto on ja koettaa parhaansa, mutta jäsenet ovat kolme neljättä osaa osaston ulkopuolelta. Tällainen se on tosikuva meistä tällä kertaa, suuttukoon kuka lystää.

Tämä kaikki johtuu siitä, että ei kukaan tahdo astua esiin, vaan odottaa ja luottaa toiseen ja laiskuuteen, mutta «kattemet», kyllä meistä johonkin pystyy äijä kun äijä, kun olisi häränkään halut yrittää.

Nyt taas kun on kaikki tarpeellinen koneisto vuodeksi rasvattu, niin koetetaan nyt jumaliste miehissä puskea, jos ne nyt ei kaikki päätökset aina tule kaikkien mieleisiä, niin eihän ne sellaiset seikat saa kaunata. Ja onkin niitä jo elonmerkkejä näkyvissä. Agitatsioonitoimikunnalla jo on kaikenlaisia tilaisuuksia: vapaailtamia, puheiltamia y.m. suunniteltuna, tarkoittaen ne uusien jäsenten hankkimista ja entisten virkistämistä. Palkkaanauttivan näytelmäseuran johtajan toimi päätettiin lakkauttaa, syystä kun ne hätyyttävät meitäkin rahasta, tarkotan kaikellaisia saamamiehiä, enkä näytelmäseuran johtajia, Valittiin näytelmistä huolehtimaan 6-henkinen komitea, joka hankkii kappaleet ja koettaa katsoa, ettei tehdä yhteentörmäyksiä arthurilaisten kanssa. Niitä onkin jo tilattuna pitkä jono kappaleita. Toiset esittäen iloa, toiset surua, aatetta ja muuta asiaa. Niistä on jo osa työn alla.

Kivikosken perukallahan se oli muuan Suomen valkoinen, Saukkola, hirttänyt itsensä ja Williamin kielinen lehti tiesi sanoa, että sitä olivat punaiset tutkineet niin ankarasti, että mies tuli hulluksi, ikäänkuin ei valkoisissa jo entuudestaan olisi hullun vikaa.

Työhommat kaupungissa ovat hyvin heikoissa liikkeissä. Rautatejden sapoista ja pihoilta ovat miehet vähennetyt mahdollisimman lyhyeksi ja täkäläisillä paperimyllyillä ei kai montakaan suomalaista liene. West Fortissa tehdään uutta paperimyllyä, mutta pieni joukko siellä on miehiä rakennuksella. Rakennusaineiden puute kuuluu olevan syynä, ettei voi ottaa työhön tällä kertaa. Onhan siitä viljasäiliön rakennuksesta koko tavi puhuttu, mutta Holmin Sali sanoi, että hän on käynyt «ympärillä» jo useita viikkoja ja aina käsketään tulla ensi viikolla ja Sali osaa engelskaakin.

Olihan niitä kaupungin kunnallisvaaleissa niitä rahakysymyksiä montakin, mutta kaikki menivät nurin äänestyksessä. Erittäin liikuttava oli kaupunkimme poliisilaitoksen kohtalo, kun ne kaupungin «päääijät» sanoivat, jotta kaupungin pyhä velvollisuus olisi varustaa vanhanpäivän eläke täysinpalvelleille poliiseille. Sanoivat, jotta kapulajussin virka on koko yhteiskunnan napa ja sydän, kuuluu olevan vaarallistakin, toisinaan aivan hengen päälle käypää. Mutta rahaa he eivät saaneet.

Täytyy lopettaa ja lähteä tästä Lenin-vainajan muistojuhlaan, joka pian alkaa kaksoiskaupunkien yhdistetyillä voimilla kansainvälisesti.

Haaraltti Hakoniska.

Cobaltin uutisia

Osaston kokouksessa v. k. 27 p. oli m.m. käsiteltävänä kirje Neuvosto-Karjalasta, josta entinen cobaltilainen haastaa Cobaltin osaston pitämään yhdet iltamat Karjalan ilmalaivarahaston kartuttamiseksi, jonka haasteen osasto otti vastan valitsemalla komitean toimimaan sanotun asian hyväksi. Samalla myöskin päätti Caboltin osasto antaa haasteen Timminsin osastolle toimia iltamat samaan tarkotukseen.

Rauha Grönberg, vastaten haasteensa $2.00 ja haastaa Elma Siikasen, Jack Lundin ja Lyydia Kulmalan.

Anna Hendrikson, vastaten haasteensa $2.00 sekä haastaa Olga Rissasen, Elis Ahokkaan ja Sofia Piiraisen.

Perästä siis kuuluu, sanoi torventekijä ja samalla muistettakoon nuo historialliset sanat: «Ei sinun pidä lähimmäiselläsi turhaan nimeäsi lausuttaa».

Ensi sunnuntaina, helmikuun 10 p. esitetään osaston talolla tuo kuuluisa nelinäytöksinen Konrad Lehtimäen kirjottama näytelmä **«Perintö»**, alkaen kello 7 illalla.

O. H.

Urheilu

Kansainväliset painikilpailut Pietarissa

Joulukuun 15—17 päivinä järjesti Pietarin Punatähti kansainväliset painikilpailut, joihin otti osaa kaikkiaan 42 painijaa, mukana miltei kakki Venäjän parhaat suomalais-virolaisine emigrantteineen. Suomen TUL:n jäsenet Mynttinen ja Kuusela antoivat kilpailuille varsinaisen kansainvälisyyden leiman.

Kilpailuissa saatiin nähdä monta kaunista ottelua. Varsinkin muodostuivat höyhensarjan ja kevyensarjan painit mielenkiintoisiksi, sillä niissä kohtasi moni voiman ja taidon puolesta ensiluokkainen painija toisensa.

Mynttinen hääri höyhenissä taidolla ja varmuudella, joutuen venäläisen Sehlninin sekä Räsäsen, Hiltusen ja Vainikaisen kanssa kuitenkin peräti tiukkoihin tilanteisiin. Kevyt sarja oli tiukin ja joutui sen voittajan Kokon taituruus ja kestävyys kovalle, mutta hyvin kestetylle koetukselle. Vaikka Kuusela onkin vähän niitä «pyöreän kannalla» olevia painijoita, antoi hän venäläisille hyvää oppia kauniiden ja murtumattomien siltojen teossa.

Tulosluettelo on seuraava:

Höyhensarja: 1) Mynttinen, Oulun Tarmo 5 v. 1 r.; 2) Shelnin, Punatähti, 3 v. 1 h.; 3) Räsänen, s:n, 3 v. 2 r. 1 h.

Kevytsarja: 1) J. Kokko, Punatähti, 5 v. 1 r.; 2) Kuusela, Riihimäen Kontio, 3 v. ½ h.; 3) Bobrovnukov, Kiev, 4 v. 1 h.

Keskisarja: 1) Ivanov, Moskovan Vtopas, 5 v. 1 r.; 2) Borgman, Punatähti, 3 v. 1½ h.; 3) Jushenko, Kiev, 5 v. 2 h.

Raskas keskisarja: 1) Sashko, Kiev. 2½ v. 1 r.; 2) Evstrapov, Kronstadt, 3 v. 1 h.; 3) Petrov, Kiev, 3 v. 1 r. 1 h.

Raskas sarja: 1) Kumpu, Punatähti, 2 v.; 2) Baabo, Pietarin Virolainen klubi, 1 v. 1 h.; 3) Bondarenko, Kronstadt, 2 h.

—o—

URHEILUPAKINAA SUDBURYSTA

Vaikkakaan tämä lehti ei ole mikään ammattilehti ylläolevan kysymyksen kohentelemiseksi, niin luulen sen sentään nyt sopivan tämän asian yhteydessä. Sanotaanhan, että urheilu on osa työväenliikettä, sikäli kun sitä harrastetaan työväenjärjestöjen jäsenten keskuudessa. Tämä seikka on nim. selvä kun «pläkki» jo jokaiselle «roletaarille», jopa «porvarikin» sen tajuaa. Suomessa tämä jälkimäinen veli nosti jälkeen kansalaissodan aika äläkän kun työväen V. ja U.-seurat yrittivät selkäsaunansa saatuaan heristellä ulottumiaan. Sanoivat punikkien sauvaliikkeiden avulla harjottelevan kivääritemppujaan, eikä tuo luulo vieläkään ole näyttänyt hävinneen, koska alkavat propageeraamaan T. U. L. valtioapua vastaan.

Täällä «uuden kontrin» mantereella näyttää edellämainittu ala saaneen myöskin erikoisen huomionsa, ainakin täällä Sudburyn os. suojissa. Viime kesänä perustivat täkäläiset nuoret keskuuteensa voimisteluseuran, joka on «vorkkinut» aivan siitä saakka kunnioitettavalla höyryllä. Sen jäsenistössä näyttää löytyvän miestä vaikka mihin lajiin. Seura, jossa löytyy jo nais-, mies-, tyttö- ja poikaosastonsa, niinkuin ainakin kristillisessä perheessä, on ryhtynyt ojentelemaan näissä osastoissaan jäsentensä raihnaisia kroppia. On vaan enään perustamatta ikämiesten, eli t.s. vaarien osasto, johon voisivat tulla temppuilemaan konkaritkin.

Kun allekirjoittanut on pistäytynyt viimeaikoina visiitillä mahtavan haalimme suojissa, niin ei ole voinut huomaamatta sivuuttaa sitä seikkaa, mitä mainittu seura on saanut aikaan. Vajaassa 2 kk. on siellä kehittynyt sellainen joukko voimistelijoita että kannattaa nostaa hattua. Ja että näin on asia, ei tietenkään voida mainitsematta sivuuttaa seuran johtajaa, joka tuon kaiken on kouluuttanut.

Tämä Canadan maa on nim. viimeaikoina houkutellut monen mamman pojan ja tytön Suomesta etsimään onneaan täältä «kultalasta». Niinpä m.m. saapui Kyminlaaksosta Raino Seppälä niminen «nuori vanha poika» edellämainituista seikoista tänne meidän Sudburyymme. Hän, joka on Suomessa monet vuodet johdellut nuorisoa tämän rakkaan fyysillisen kulttuurin tanhuvilla, ei ole tuota taitoaan täälläkään maahan kuopannut. Niinpä ryhtyi hän heti johtamaan tätä, voisi sanoa, «pystystä hakattua» nuorisoa. Näyttää tosiaankin, että hän on ottanut asian kuten urheilu- ja voimistelumies konsanaan. Siellä mies häärää kuin tulipalossa poikkeuksetta joka ilta johtaen neljääkin sakkia yhtenä iltana.

Voitaisiin sanoa, että osastomme jäsenissä ja nuorisossa on päässyt «voimistelun itu ilmoille». Ei voida olla alleviivamatta sitä seikkaa myöskään, että tämä on omiaan mitä voimakkaammin lisäämään osastomme ja yleensä taistelurintamamme mieslukua.

Lähettäkääpä jokainen osastomme jäsen lapsemme tähän fyysilliseen kouluun ja te varttuneemmat, jättäkää pois kaikki turhanaikaiset käsitteet osastostamme ja yhtykää jäseniksi, sillä te joudutte myöhemmin joka tapauksessa myöntämään kommunistisen luokkataistelun politiikan ainoaksi oikeaksi työväestön vapauttamisessa. Ja ellei vallankumousmies ja nainen omaa henkisten kykyjensä ohessa myöskin rautaista terveyttä, ei hän myöskään kykene aktiiviseen ja avoimeen taisteluun silloin kun aika meitä velvoittaa. — Haka.

Neuvosto-Karjalan asioita

Amerikan tovereille Rakennusosuuskunnan yhtiöhommasta

Cobaltin s. s. osaston tovereiden Karjalan Rakennusosuuskunnan yhtiöhommaa koskevien kysymysten johdosta, on Rakennusosuuskunta lähettänyt seuraavan vastauksen, pyytäen samalla puoluelehtiämme sen julkaisemaan muidenkin paikkakuntien tovereiden tiedoksi.

Petrozavodsk, Karjalan Autonominen Sosialistinen Neuvosto-Tasavalta, tammik. 1 p. 1924.

Cobaltin S. S. O., Ont., Can.

Toverit.

On kulunut jo enempi kuin puoli vuotta siitä kun täällä Petroskoissa alettiin perustaa Puunjalostus- ja Rakennus-osakeyhtiötä ja johon Rakennusosuuskuntakin aikoi yhtyä osakkaaksi ja alkoi tiedustella Amerikan ja Canadan tovereilta että paljonko he voisivat kullakin paikkakunnalla myydä näitä tulevia osakkeita, jotka rakennusosuuskunta olisi tästä osakeyhtiöstä ottanut. Nyt kävi kuitenkin sillätavoin, että mainittua osakeyhtiötä ei voitu perustaa täällä vallitsevan rahapulan takia. Asiasta on käyty neuvotteluja näin monta kuukautta ja vihdoin tultiin siihen lopputulokseen, että sellaista osakeyhtiötä ei tällä kertaa voida perustaa.

Toverit, uskomme että tämän jutun viivästyminen on tuottanut katkeruutta monelle toverille ja kun emme ole asiasta antaneet ennemmin tietoa sinne, vaan tämä asia on ollut keskustelun alaisena tähän saakka emmekä olisi voineet antaa mitään varmaa tietoa puoleen eikä toiseen. Ajattelimme, että on parasta ilmottaa sitte vasta kun asiasta tulee lopullinen selvä.

Toverit, tiedätte että elämme täällä köyhässä Karjalassa aivan omin voimienemme, sillä emme ole minkään kapitalistisen maan kanssa niin hyvissä väleissä että saisimme lainoja y.m. inhimillisillä ehdoilla (lainoja tietysti saisimme, mutta niissä olisi sellaisia ehtoja, jota emme rupea täyttämään) ja näin ollen täytyy tulla omilla toimeen. Juuri tämän syyn takia pitää laskea joka kopeekka ja rupla että mihin sen panee ja missä se parhaiten ja nopeammin tuottaa tuloksia.

Siis, toverit, jotka olette tätä edellämainittua osakeyhtiön perustamista varten keränneet rahoja, voitte palauttaa kullekin takaisin tai tehdä miten kukin antaja itse haluaa niitä käyttää.

Muuten voimme ilmottaa, että meillä on ollut täällä iso remonttiurakka ja jossa työt valmistuvat aivan näinä päivinä. Se on iso kaksikerroksinen kivirakennus, johon yläkertaan tulee Työläis- ja Talonpoikaisklupi ja alakertaan Ammattiliitto. Tämä on vain esimerkki ja alkua siitä suuresta työstä mikä on Neuvosto-Venäjän tehtävänä, sillä kapitalistit jättivät meille vain pirstaleiksi lyödyt rakennukset ja hävitetyt tehtaat, mitä meidän täytyy korjata, maksoi mitä maksoi. Tämän vuoksi haluamme lausua terveiset Amerikan ja Canadan tovereille, että olemme iloiset siitä, että saamme olla mukana siinä suuressa työssä, rakentaessamme ensimäistä Työläisten ja Talonpoikain Neuvosto-Tasavaltaa.

Karjalan Amerikalainen Rakennusosuuskunta,
Puolesta: Paul Lindberg.
Osote: Puskinskaja No. 8, Petrozavodks, Karelia, Russia, Europe.

—o—

Karjalan-Amerikan velkakysymys

Karjalan Pienen kansankomisarien Neuvoston istunnossa syyskuun 27 p:nä 1923, käsiteltiin m.m. kysymystä Amerikassa olevan Karjalan Toimiston jatkamisesta. Istunnossa päätettiin Toimisto toistaiseksi lakkauttaa, kuten Karjalan Amerikan edustaja jo oli aikaisemmin Amerikassa kysymyksen ratkaissut ja josta mainitsin lehdissämme julaistussa tili- ja toimintaselostuksessa. Samalla käsiteltiin tässä istunnossa Karjalan-Amerikan velkakysymystä. Pöytäkirjan ote tässä suhteessa kuuluu: Esitettiin 1. Valtion omaisuuden luetteloimiskomitean puheenjohtajan tov. Helteen selostus Amerikassa olevan Karjalan velkojen maksamisesta Amerikassa olevan Karjalan Edustajiston esittämien tiliselostusten mukaan. Tov. Helle Edustajistolta saatujen asiakirjojen perusteella valaisee yksityiskohtaisesti sekä tuloettä menopuolta. Päätettiin: 2) Amerikassa eri järjestöille olevien kiireellisten Karjalan velkojen maksamisesta Kansankomissaarien Neuvosto päättää:

a) katsoa välttämättömäksi alottaa tov. Halosen Amerikassa myymien «bondien» maksamisen vuodesta 1925 ja maksaa ne kokonaisuudessaan kymmenen vuoden kuluessa yhtä suurella summalla joka vuosi, s. o. yleissummasta $14,021.00 yksi kymmenesosa kunakin vuonna, ja toimitetaan «bondien» kuoletus Petroskoissa. Antaa raha-asiain Kansankomissariaatin tehtäväksi laatia näiden «bondien» kuoletussuunnitelman. Järjestöjä, jotka eivät kymmenen vuoden kuluessa halua Karjalalta saada heille «bondien» perusteella tulevia saatavia, pyydetään «bondinsa» lähettämään lahjana Karjalaan.

c) ottaen huomioon, että Karjala katsoi Amerikasta saadut kirjat, jotka tileissä on arvosteltu $3,016 hintaiseksi ja tällä hetkellä Karjalan velkana, kustannusyhtiöiden reklaamiksi ja lahjaksi Karjalalle, pyytää vapauttamista tämänkin velan maksusta;

e) antaa Raha-asiain Kansankomissariaatin tehtäväksi ottaa ensi vuoden tulo- ja menoarvioon kiireellisen velan maksamiseksi Amerikassa 7,000 dollaria, kiinnittäen tällöin huomiota siihen, että tähän summaan sisältyy Kargostorgille oleva 1,500 dollarin velka.

Tämä velkakysymyksistä. Kansankomissarien neuvosto myös päätti jättää päätöksen kokonaisuudessaan Keskustoimeenpanevan K o m i tean vahvistettavaksi. Sikäli kuin lähempiä tietoja Karjalan avustuslainakuittien lunastustavasta tulee, tulemme ne julkaisemaan.

Toverillisesti

Y. Halonen.

Saksan lasten nälkäkurjuus

Berlin. — Berliner Tageblattin tietämän mukaan on suurempien Saksan kaupunkien pormestareille osoitetussa tiedustelusst käynyt elville, että saksalaiset lapset kärsivät eniten nykyisin vallitsevasta hädästä. Vastauksista ilmenee m. m., että Dresdenissä keskimäärin 700 lasta saapuu kouluun syömättä sitä ennen aamiaista. Muutakaan aamiaista he eivät saa. Joka päivä pyörtyy lapsia kouluissa väsymyksen johdosta. Nurnbergissä tutkituista 7,850 lapsesta oli, 7,000 liian heikosti ravittuja. Leipizigissä on 9% kaikista koululapsista saanut olla ilman lämmintä ruokaa ja Munchenissä sairastaa 78% tutkituista lapsista tuberkuloosia. Koko Saksassa ovat lapsia ja aikuisia varten varatut tuberkuloosiparantolat täpötäynnä. Varsin surullisen kuvan tarjoavat makuuhuoneolot näissä. Kuusi ja useampiakin henkilöitä nukkuu useinkin samassa huoneessa.

TILATKAA VAPAUS!

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Suomen rahaa ostetaan Vapauden konttorissa.

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Canadian National Express Money Ordereita Canadaan ja Yhdysvaltoihin myydään Vapauden konttorissa. Kustannukset samat kuin Post Money Ordereissa.

Hyvä valikoima fountainkyniä Vapauden konttorissa.

Kurssin käynyt hieroja ja luonnonparantaja ottaa vastaan potilaita. Mrs. A. Aarnio, 22 Monk St., Sudbury, Ont. Box 1908.

Hieroja. Luontainen sairaanhoitaja ottaa vastaan sairaita Asialan ja Seppälän saunalla joka päivä. Käyn myös kotona. Puhelin 1107, Sudbury, Ont. — Otto Ylönen.

Ainoa suomalainen suutariliike Sudburyssa, valmistaa pieksuja (shoeback) veden pitävästä nahasta tilausten mukaan ja myöskin hiihtopieksuja. Hiihtäjät, ottakaa tämä huomioonne. Tilaukset lähetetään joutuin, vanhat kengät korjataan huolellisesti. E. Hillman, Box 778, Sudbury, Ont.

FORT WILLIAM, ONT.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti-, sekä ulkohetyalliike kaksoiskaupungeissa. Home Bakery Co. 740 Simpson st., Fort William, Ont. Puhelin 1388.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto vankaita. Puhelin 1186 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 639 Simpson St., Fort William, Ont.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat oikeat.

PORT ARTHUR, ONT.

Hierontaa kotona ja kodeissa ja lapsivuodesairaita hoidetaan kodeissa. I. Koski 95 S. Algoma St. Puhelin 1031 N.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 17 Johnson ave.

COPPER CLIFF, ONT.

Älkää unohtako meidän vuosittaista alennusmyyntiämme joka alkaa helmikuun 8 päivä ja loppuu 16 päivä. Suuret alennukset kaikelle vaate ja ruokatavaralle.
Hennessey & Racicot, Copper Cliff, Ont.

TORONTO, ONT.

Annan hierontaa kotonani, 35 Centre St., Port Arthur, Ont. Tilda Koivula.

Käykää hyvässä parturiliikkeessä. W. Checkley, 170 S. Algoma St., Port Arthur, Ont.

Suomalainen Ruokala odottaa ruokavieraita. Mrs. Holm, 41 Widmer St., Toronto, Ont.

TIMMINS, ONT.

Hieroja Ida Heikkinen, ottaa vastaan potilaita 80—4th Ave. Box 715 Timmins, Ont.

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 5 Ave. — J. Rintanen.

Teen parturintyötä pallorunmassa. 58—4th Ave. J. Oksanen.

Halutaan tietää

Missä majailet John Kujanpää, kotoisin Alajärveltä, Vaasan läänistä. Jos huomaat tämän, niin ole hyvä ja kirjota veljellesi. Jos ei hän itse satu tätä huomaamaan niin pyydän että jos joku tietää hänen olinpaikastaan, niin ilmottaisi tämän hänelle. Anselmi Kujanpää, Lapua, Kirkkonkylä, Kahvila M. Kotola, Vaasan L. Finland.

Sudburysta

Mitä on maaliskuun 22 ja 23 p.?

«Perinnön» kenraaliharjotus tänä (perjantai-) iltana osaston talolla. Alkaa klo kahdeksan.

Viime torstai iltana haalillamme vietetyt naamiohuvit onnistui hyvin. Naamioituja ei ollut oikein paljon, vaikka tilaisuuteen oli saapunut runsaasti yleisöä. Meillä ei ole vielä tiedossamme kuka sai naamioiduille jaetut palkinnot, mutta hauska tilaisuus se vain oli.

Joko kaikki tietää, että Konrad Lehtimäen kirjottama nelinäytöksinen murhenäytelmä **Perintö** esitetään Liberty haalilla lauantaina? Ellette tätä ole vielä saaneet tietää, niin nyt sen kuitenkin tiedätte, kun me siitä viimeisen kerran ilmotamme. Niin, kuten jo edellisissä lehdissä olemme kertoneet, esirippu nousee lauantai iltana täsmälleen klo 8.30 ja silloin tulee kaikkien niiden, jotka haluavat nähdä tämän arvokkaan näytelmän, olla Liberty haalilla. Ovilippuja etukäteen saa vielä Sudburyssa John Raivolta osaston talolla ja Vapauden konttorista ja Copper Cliffissä Olga Korpiselta. Ostakaa lippunne etukäteen ollaksenne varma istuimesta ja välttääksenne tungosta ovella.

Ohjelma- ja keskustelukokoukseen Liberty haalille sunnuntai iltana tulee Sudburyn suomalaisten rientää runsaslukuisina, sillä näistä opettavista ja hauskoista tilaisuuksista ei kenenkään pitäisi jäädä pois. Yksi päivän tärkeimmistä kysymyksistä alustetaan kokouksessa keskusteltavaksi ja tämän ohella esitetään useita ohjelmanumeroita, joille viime kokouksessa valittiin yleisön joukosta esittäjät. Äänenkannattajamme «Proletaarin Nyrkki» ilmestyy myöskin, joka kaikesta päättäen on nyt hyvin sisältörikas, sillä sen toimittajilla on ollut paljon aikaa sen valmistamiseen. «Ilma»-pöytäkirja edellisestä kokouksesta luetaan ja lopuksi voidaan tanssia vielä piirileikkiä, joten nuortenkaan ei tule jäädä tästä tilaisuudesta pois sen tekosyyn nojalla, että siellä ei ole mitään hauskaa. Tulkaa tähän ja kaikkiin seuraaviin ohjelma- ja keskustelukokouksiin suurella joukolla, sillä nämä tilaisuudet muodostuvat sitä arvokkaimmiksi ja opettavimmiksi mitä lukuisammin työläiset niihin saapuvat ja ottavat osaa keskusteluun ja ohjelman esitykseen. Ravintola on yleisön käytettävänä jokaisen ohjelma- ja keskustelukokouksen aikana.

Kauppalamme neuvoston kokoukseen oli saapunut kaksi kauppalan palveluksessa olevaa työläistä, jotka ovat olleet kauppalalla työssä kaksikymmentä viisi vuotta ja esittivät neuvostolle protestin sen johdosta, että heille maksetaan ainoastaan 45 tunnilta samalla kun vähemmän aikaa kauppalan palveluksessa olleille työläisille maksetaan 60 ja 70 senttiä tunnilta. Molemmat miehet ovat perheellisiä ja selittivät, että heille kuuluisi sama palkka kuin toisillekin samaa työtä tekeville työläisille. Eräs neuvoston jäsenistä huomautti asiasta keskusteltaessa, että nuoremmat miehet on kauppalalle arvokkaamat kuin sellaiset, jotka eivät enään voi vanhuutensa takia liikkua yhtä nopeasti, mutta toiset neuvoston jäsenet eivät kuitenkaan olleet asiassa yhtä mieltä, vaan selittivät miesten vaatimusta oikeutetuksi ja vaativat, että heille tulee maksaa saman verran palkkaa kuin toisillekin työläisille. Asiasta ei tehty vielä lopullista päätöstä.

Mies yritti tehdä itsemurhan kauppalamme poliisiasemalla muutama päivä sitten kun hänet oli vangittu juopuneena esiintymisestä kadulla ja tuotu poliisiasemalla. Eräs poliiseista kuultuaan jotain ääntä miehen kopista meni katsomaan ja tapasi miehen roikkumassa kenkiensä nauhoista. Poliisi katkasi nauhan ja mies toipui pienen ajan kuluttua. Seuraavana päivänä sai hän poliisioikeudessa vastata kahteen syytökseen. Jutussa ei kuitenkaan tehty lopullista päätöstä, vaan asia päätettiin ottaa uudelleen esille muutaman päivän kuluttua.

Keuhkokuumeeseen kuoli St. Josephin sairaalassa pari päivää sitten eräs L. Huber niminen Victor Gramphone yhtiön kauppamatkustaja. Vainaja saapui kauppalaamme viime viikon lopulla ja vain kahdenkymmenen neljän vuoden ikäinen. Sanottu tauti onkin vaatinut kauppalassamme useita uhreja viimeisen kahden viikon ajalla.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

Copper Cliffin uutisia

Koululasten kunnialista. Seuraavat kauppalamme kouluissa käyvät suomalaiset oppilaat ovat päässeet kunnialistalle hiljattain toimitetussa tutkinnossa:

Room1. — Junior Primer
A. — Lily Mäki, Sylvia Puupponen.
B. — Irja Aho, Taisto Mäki.
C. — Henry Kamppi, Niilo Lungarini.

Room 2 — Junior Primer
Harry Harju, Niilo Kauppias, Toini Virtanen, Yorma Lehtonen, Olavi Hill.
B — Sulo Matson, Helmi Lammi, Eino Ahonen.

Room 3 — Senior Primer.
Violet Kivi, Lily Kivi.

Room 4 — Senior Primer
Saimi Peltola, Julia Ritari, Lilia Ritari, Martha Walli, Hilma Leppänen, Esther Mäki.

Room 5 — Junior First.
Arvo Hill, Helvi Paananen Toivo Koski.

Room 6 — Senior First.
Sylvi Mäki, Toin Koski, Taisto Sirkka.

Room 7 — Junior Second.
Mirjam Halonen, Kusti Vainio, Helvi Niemi, Urho Sirkka, Ellen Franssi.

Room 8 — Intermediate Second
Igne Böntinen.

Room 10 — Junior Third
Saimi Puupponen.

Room 11 — Senior Third
Irene Koski, Hilja Ahonen, Aili Kauppias.

Room 12 — Junior Fourth.
Elma Toivonen Willie Salo, Julia Mäki, Willie Marttinen, Leino Pelkola, Willie Koivula.

Room 13 — Junior Third
Veikko Koski, Orvokki Korpinen, Svante Finnilä.

Room 14 — Senior Fourth
Aino Ritari, Rauha Halonen, Ella Saari, Annie Ranta, Hilda Franssi, Kusti Salo.

Room 15 — Senior Fourth
Katie Marttila, Walter Wilson.

Eri paikkakunnilta

CONMEE, ONT.

Tältä perukalta ei ole taas näkynyt vähään aikaan yhtään riviä Vapauden palstoilla. Paperipuuharvesti on niin kovassa vauhdissa, ettei ehdi kirjottamaan. Osastomme toimii silti ripeästi kaikista muista kiireista huolimatta.

Osastomme vuosikokous oli v. k. 13 p:nä, jossa yhtyi taas neljä uutta jäsentä nim. W. Lappi, Oskar Aho, Vilho Hakola ja Matti Mäki. Ensinmainittu ei ole ollut Suomessa sisällissodan aikana, joten hänelle myönnettiin täydellinen toveriluotto. Kolme viimeksimainittua ovat tulleet jälkeen sisällissodan. Heille myönnettiin väliaikainen toveriluotto siihen asti kun saadaan heidän todistuksilleen vahvistus. Luettiin osaston tilit kuluneelta toimintakaudelta ja myönnettiin johtokunnalle ja rahastonhoitajalle tilivapaus, tilientarkastajain lausunnon perusteella. Luettiin kirjurin laatima toimintakertomus, joka hyväksyttiin. Valittiin 5 henkinen johtokunta hoitamaan juoksevia asioita ja 11 henkinen huvitoimikunta toimeenpanemaan huveja sekä huolehtimaan tulopuolesta. Nyrkkilehti «Puskija» päätettiin laittaa varmalle pohjalle. Sitä toimittamaan valittiin 2 päätoimittajaa ja 8 aputoimittajaa. Sanomalehti- ja kirjallisuusasiamiehiksi hyväksyttiin entiset, nim. toveritar Hellen Ranta ja Antti Janatuinen, joten voitte kääntyä kaikissa kirjallisuusasioissa näiden toverien puoleen.

Paikkakunnallamme on yritetty saada yhteisrintamasopimusta osastomme ja täkäl. OBU:n kannatusrenkaan kanssa ja onkin jo päästy niin pitkälle, että t. k. 9 p:nä on yhteinen keskustelukokous, mihin tulokseen tässä päästään? Sen näyttää meille tulevaisuus. Olisi toivottavaa, että nykyisinä kriitillisinä hetkinä työläiset lähestyisivät toisiaan ja siten vahvistaisivat rintamaa yhteistä vihollista, kapitalismia, vastaan.

Lauantaina, helmikuun 16 p:nä on osastollamme iltamat. Siellä luetaan m.m. nyrkkilehti «Puskija». Siis kaikki mukaan kuulemaan ja katsomaan mitä meillä on tarjottavana. — O. i. n.

BURRITT, ONT.

Niin jos tuota taas vähäsen toimittelisi täältäkin. Talvi on mitä kovinta olla voi; vaan odotetaan; kyllä siitä taas saadaan sievääkin.

Mitä tulee osastotoimintaan, niin voi sanoa, että se on ollut vähän hiljaista, vaan ehkä taas vilkastuu, kun ilmat lämpenevät. Meidän rintakyläläistenkin pitää ottaa vähän osaa. Huomaammehan, että peräkontri hommaa kuin kotonaan, vaikka huoneusto on täällä rintakylällä. Mutta kun ottaa huomioon, että rintakontrilla on vain kaksi perhettä, jotka kuuluu osastoon, ja nekin vain semmoisia vähemmän innostuneita osastotoimintaan, mieluummin vaan ratsastaa kuin vetää, vaan pois velttous, kevään tullen oma talo pystyyn ja elämä aletaan taas uudesta päästä. Haluaisin vähän huomauttaa, missä on ne jäsenet, jotka ottivat osaa riveissämme, kun meidän osastomme asteli ensiaskeleitaan? Mihin on haihtunut se proletaarisuus, joka vallitsi tovereissa silloin. Toveri, tule joukkoomme ja toimi riveissämme, niin naapurisikn tulee mukaan ja samalla lapsetkin tulevat tuntemaan työtätekevän väestön aakkoset, että voivat seurata osastotoimintaa. Lapsesi syytää sinua, että he eivät saa olla siellä missä muut lapset toimivat ja leikkiänsä virittelee. Niin kuinka suuri asia onkaan olla lasten kanssa sopusoinnussa. Monikaan ei tästä ajattele, sinun lapsestasi voi tulla yhtä viisas kuin oli toveri Lenin, joka oli koko maailman proletariaatin esitaistelija ja kuinka suuren kaipauksen jättikään toveri Lenin jälkeensä vallankumouksellisen väestön keskuudessa, voipa sanoa: eläköön työsi tulokset, Lenin, nuku rauhassa, vaan mullassa kotimaan.

COLEMAN, ALTA.

Rosa Luxemburgin ja Liebknechtin muistojuhlaa vietti osastomme tammikuun 26 p. ja ne onnistuivat hyvin. Lasten clupi oli toimeenpanevana näissä juhlissa. He esittivät ohjelmaa monenlaista. Toveri Jackson piti lyhyen, mutta asiallisen puheen juhlan merkityksestä ja siitä mitä meillä on velvollisuuksia lapsiamme kasvattaessa, jos toivomme heistä niiden työn johtajia, joiden muistojuhlaa juhlimme. Kun katselee heitä, niin riemu täyttää mielen, sillä yhteisen työn teko on jo juurtunut heihin ja voin itsekin väittää, etteivät he ole turhaan työtä tehneet. Heistä voi jo iloita ja aina mennään eteenpäin. Blairmoressakin oli haara-osasto lasten klupin toimintaa opettelemassa, mutta se kuoli ennenkuin ehti oikein eläämään. Syynä on — mikä?

Sitte, jos olisi koulukomitealle tai osastolle esitetty puutteellisuuksista ja tehty korjauksia tai valittu uusi opettaja, niin uskon, että tosiasian harrastus on kysymyksessä. Mutta sitä ei ole tehty, vaan ainoastaan jättämällä lapset pois, se näyttää, ettei ole niin tärkeää vaikkei ne luokkavastakohdista opikaan. 11:sta lapsesta Blairmoressa olikin vain viisi klupissa, joista nyt kolme kuuluu suoraan Colemaniin. Tämä ei ole lasten syy, sillä lapsilla on innostusta ja ovat he olleet tyytyväisiä ja toisinaan olen ajatellut, että on suuri onni nähdä ja kuulla heidän uteliaita kysymyksiään. Nyt jos valitsette uuden tai alatte täälläkin jotain toimintaa, niin myönnän vasta niihin syytöksiin, joilla palkitsette sen työn, jota olen yrittänyt tehdä. Siitä olen varma, että lapset tultuaan aikuisiksi, omintakeisesti harkitsee mikä on väärin mikä oikein. Älkää luulko, että minulta nyt loppui työ ja «kunnia». Se ei lopu koskaan.

Nyt näyttää ettei siitä lukurenkaasta tule tänä talvena mitään. Suurena haittana on ollut kyllä toiminnalle sairaudet, jota on ollut melkein joka perheessä, mutta on kuitenkin niistä päästy nyt. Ei voi sanoa ettei täällä luettaisi, sitä ei puutu, mutta puuttuu jotain syytä, niin voimakasta, joka panee jokaisen etsimään joukkoa, eikä vain itseään. Totuus ei ole aina miellyttävä, mutta joutuva liiottelu että tällä hetkellä olisi kellään niin arvokasta pyrkimystä kuin on lasten toiminta Colemannissa.

Mary North.

LADYSMITH, B. C.

Vapauden tammikuun 24 päivän numerossa julkaisimme meille Ladysmithistä lähetetyn n.k. «naimailmotuksen», jossa oli joukko nimiä alla. Nyt on meille ilmottanut Aliina Wiikilä ja Roosa Kallio, että heidän nimensä on tuohon ilmotukseen liitetty ilman heidän tietämättään. Tuollainen asiaan osattomien sotkeminen on raukkamainen teko, johon voivat antautua ainoastaan ne, joilla ei ole parempaa tehtävää. Me puolestamme emme voi muuta kuin pahotella, että olemme tietämättämme joutuneet julkaisemaan henkilöitten nimiä, jotka henkilöt eivät ole itse ilmotuksen alle nimeänsä antaneet. Toivomme että tällainen kujeilu lopetetaan mahdollisimman lyhyeen.

Vapauden konttori.

Ledebour erotettu "Ledebourpuolueesta"

Berlin. — Saksan riippumattomien sosialistien liittyessä nykyiseen yhtyneeseen sos.-dem. puolueeseen erosi riippumattomista pieni ryhmä, joka tunnetun vasemmistojohtajan Ledebourin johdolla perusti oman puolueensa, jota on kutsuttu Ledebourpuolueeksi. Tämä jäsenluvultaan ja merkitykseltään perin vähäpätöinen puolue on nyttemmin eroittanut jäsenyydestään molemmat valtiopäivämiehensä Ledebourin ja Wegemannin sekä eräitä muita jäseniä syystä, että nämä 6 p. tammik. olivat julkaisseet tiedonannon, jossa selittivät uuden puolueen perustamisen tarpeellisuutta. Tämä uusi puolue on käynyt tarpeelliseksi sen vuoksi, että Ledebour, kuten muistettaneen, tuli puolueensa viime puoluekokouksessa syrjäytetyksi johtajan paikalta.

Suomen Puolukoita

Punasia ja kypsiä, survottu mehuunsa, saapunut Suomesta uusi varasto.

Lähetetään kaikkialle Canadassa seuraavilla hinnoilla:
PUOLUKOITA: tammitynnöreissä 300—380 p. — 14c. pauna
100-paunan tynnöri, 15c p. eli $15.00
50-paunan tynnöri 16c p., eli $8.00
25-paunan ämpäri 17c p. eli $4.25
12-paunan ämpäri 18c p. eli $2.15

WAASAN HÖYRYMYLLYN palkittua kuivaa ruisleipää kahden paunan paketeissa.
«HERKKULEIPÄÄ» ja «NÄKKILEIPÄÄ» laatikko 24 pakettia (48 p.) 50c. paketti — $12.00.
Pienemmissä erin paketti 55c.
Tilaukset $15.00 eli enemmän lähetetään RAHTIVAPAASTI kaikkialle Canadassa. Tilatkaa naapurienne kanssa yhdessä ja säästäkää rahti.
Maksun tulee seurata tilausta (paitsi tunnetuilta liikkeiltä).

W. A. Kyrö & Co.
34 MACHAR AVE. PORT ARTHUR, ONT.
(Tilatessanne mainitkaa «Vapauden» nimi.)

HALUTAAN

Halutaan päästä palvelukseen, keittäjäksi eli muuhun sopivaan toimeen.
Vastausta odottaa
HILMA ALLEN, 316 Bay St. Port Arthur, Ont.

Ruokalassamme

113 HUDSON ST. SOO, ONTARIO

Tarjotaan ensiluokkaisista aineista valmistettua puhdasta ja ravitsevaa ruokaa kohtuhinnoilla.
Huoneita vuokrattavana.
K. AARNIO.

Halutaan tietää

Alex Hakala, lähetä osotteesi heti, asia on tärkeä. Timo Könnilä, Sprucedale, Ont.

Helsingissä kurssin suorittanut
HIEROJA
MIMMI SAVOLAINEN
38 Centre St. Port Arthur, Ont.
Otan vastaan kotonani ja tulen myös perheisiin.

Cobaltilaiset Huom.!

Lahti Kassun sauna on auki joka lauantai klo 1:stä — 12:ta yöllä.

Suomalainen Ruokatavarakauppa
International Grocery
Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Siis jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.
Huom.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella:
INTERNATIONAL GROCERY
292 Bay St. Port Arthur, Ont.

John Palon

Miesten ja poikasten kenkä- ja vaatekauppa, jossa tullaan tarjoamaan hyvä tavara halvalla hinnalla, tavara ensiluokkaista. Käykää vertailemassa hintoja.
JOHN PALO
290 Bay St. Port Arthur, Ont.

SUOMALAINEN RUOKALA
104 PETER ST. TORONTO, ONTARIO.
tarjoo ruokaa viikottain ja aterioittain. Kohtelu hyvä.
Mimmie Sandberg, Toronto, Ontario.

Red Taxi,
W. LUOMA ja F. SUSZEK
Ensiluokan autoajurit
Phone 77
Rothschild Block, Elgin St.
Kyytiä saatavana yöllä ja päivällä.

DR. P. R. WILSON
Hammaslääkäri
Marshall-Eccleston Block, Timmins.
Post-Office Block
SCHUMACMER,
Vapaa tarkastus ja neuvottelu.

Maata Myytävänä

$100.00 käteistä, loppu helpoilla ehdoilla, ottaa neljänneksen seksuunaa maata lähellä Port Arthuria. Hyvä multa maa, kevätpuro läpi maan. Kaksi mailia Kakabeca Falls asemalta.
GARVEY & ARNOTT,
910 Excelsior Life Bldg. Toronto, Ontario.

Dr. L. A. JOHNSON
SUOMALAINEN
Hammaslääkäri
Torontossa.
1925 Queen St. East Kippendavie Ave. kulmassa.
Sisäänkäytävä 110 Kippendavie.
Puhelin Gladstone 5918.

Ciropraktiikka
poistaa taudin syyt.
HOWRD H. SCOTT, D. C. SP. C.
Smith Studio, Lang St. Cobalt, Ont. tiistaina, torstaina ja lauantaina.
Armstrong St., New Liskeard, Ont. maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina.

MATKAILIJAKOTI

Siistejä huoneita saatavana.
EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 582

Isännöitsijä halutaan

Tarmo-Osuusruokala julistaa isännöitsijän toimen siihen kykenevien henkilöiden haettavaksi. Hakijalta vaaditaan $500.00 takaus. Hakemukset palkkavaatimuksineen ja suosituksineen tulee olla perillä viimeistään helmikuun 20 p., 1924.
Osote:
TARMON JOHTOKUNTA
316 Bay St. Port Arthur, Ont., Can.

Farmi myytävänä

Kauniin kalasen järven rannalla. Maata on 200 eekkeriä, savimullan maata, josta 40 eekkeriä aukeaa. Metsää on omiksi tarpeiksi. Asuinhuoneet sekä paanarakennus. Myydään halvalla poismuuton takia.
Kirjottakaa osotteella:
TIMO KONNILA
Sprucedale, Ont.

"Nyal"

ruuansulatuslääke

Tämä on virkistävä ja vahvistava lääke.
Lääke on valmistettu kaikkia lievempiä ruuansulatuksen häiriöitä varten, jotka johtuvat liikarasituksesta, unettomuudesta, hermostuneisuudesta, ruokahalun puutteesta, jne. Meillä on nyt palveluksessamme suomalainen palvelija joka mielihyvällä palvelee teitä.

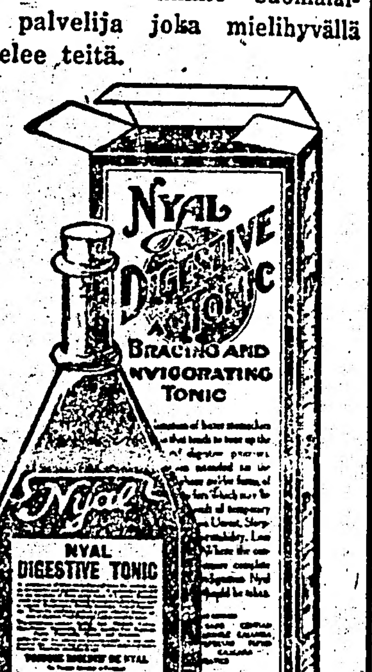

SUDBURY DRUG CO.
Cor. Elm & Lisgar St. Sudbury, Ontario.

Copper Cliffilaiset
Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.
A. PELKOLA
7 Finland St. Phone 194

New Baking Co.

Box 866, Timmins, — Ont. —
valmistaa korppuja, kuivaa leipää, y. m. leipurin alalle kuuluvia tuotteita.
Tilauksia lähetetään myöskin ulos. Palvelus täsmällinen ja nopea.

"TAYLORS"
Pysähtykää meillä ja tehkää ostoksenne.
Erikoista
Vihreää kahvia 3 paunaa vain $1.00.
«TAYLORS» RUOKATAVARAKAUPPA

Dr. H. STITT
Hammaslääkäri.
Sudbury, Ontario
Samassa rakennuksessa kuin tri Koljonen